

Redakcja i Administracja:
R. Emilliano Pernetta 842
Telefon 4-3-4
Prenumerata roczna:
W Brazylii 14\$000
W Argentynie 6 pez.
Zagranicą 2 dolary
Płatna z góry
Cena numeru \$400
Za Kurytybą \$500

PIERWSZE PISMO POLSKIE W AMERYCE POŁUDNIOWEJ — ROK ZAŁOŻENIA 1891 — Wychodzi raz w tygodniu

GAZETA POLSKA W BRAZYLII

Adres na listy
i przesyłki pie-
niężne:
Caixa postal B
Curityba

NR. 27 KURYTYBA - S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 28 CZERWCA ROK 1935

Odpowiedzialny: KOMITET REDAKCYJNY

O REALNĄ PRACĘ w ośrodkach lokalnych i okręgowych

Rozwój naszego życia społecz-
nego ujęty ostatnimi laty w Cen-
tralny Związek Polaków, pozwolił
nam po czteroletnim doświad-
czeniu uniknąć i zgłębić te wszel-
kie przejawy naszych zagadnień
społecznych czy to o charakterze
oświatowym, czy też gospodarczym,
że dzisiaj wobec 4 sejmiku
wydania się potrzeba rozbudo-
wy organizacyjnej Centralnego
Związku w kierunku więcej ży-
ciowo pojmowanym. Sama ta po-
trzeba ujawniła się najpierw na
gruncie polonji kurytybskiej, gdzie
rozpoczęta inicjatywa przez Zwią-
zek Polski idzie w realizacji tych
zagadnień które żywo obchodzą
zespół naszych organizacji kury-
tybskich.

Szczęśliwi inicjatorzy w właści-
wym czasie podpatrzyli moment,
który znalazł zrozumienie szersze
u tych, którzy w pełną troskę od
dłuższych lat sprawie społecznej
sporo poświęcili pracy. — Zda-
wali sobie inicjatorzy sprawę, że
wiele wysiłków tak jednostek jak
i nawet ogółu należycie nie skor-
dynowanych idzie na marne.
Zasada ekonomiczna jaka i tu-
taj stosowana być musi pozwoli-
ła na postawienie dobrze prze-
myślanej tezy, przez ujęcie tego
rozszerzonego strumienia pracy
społecznej w Kurytybie w jedną
silnie i dobrze obwarowane ło-
żysko czyli postawiło się na po-
rządku dziennym stworzenia jed-
nej organizacji lokalnej, jako czę-
ści składowej C. Z. P.

Za zagadnienia wspólne Kury-
tybie uznano: 1) wspólne wy-
stępowanie całej kolonii podczas
obchodów narodowych — chodzi
o to aby wszelkie obchody urzą-
dzone w Kurytybie jako stolicy
Stanu, tak w programach jak i
wykonaniu były na wysokim po-
ziomym zarazem też aby w tych
obchodach brał najszerzy ogół
polski udział. W sprawach przed-
stawień i imprez towarzystw obo-
wiązuje być osobny kalendar-
zyk, który zgóry wyznaczał bę-
dzie poszczególnym towarzyst-
wom czas i termin na przygo-
towanie i przeprowadzenie wy-
znaczonych im przedstawień, za-
baw i innych imprez.

Rzecz oczywista że impreza
danego towarzystwa na dzień
wyznaczony popierana zostaje so-
lidarnie resztą ogółu towarzystw
kurytybskich.

2) W sprawach szkolno-oświa-
towych zrzeszeniowa organizacja
lokalna, uzgadnia jednolity pro-
gram nauczania w oparciu o Wy-
dział Oświatowy, angażuje wzglę-
dnie kontraktuje fachowe siły
nauczycielskie, czyni starania o
zaopatrzenie szkół w pomoce
naukowe, przeprowadza inten-
sywną propagandę wśród kolonii
polskiej w Kurytybie za zapisaniem
do szkół polskich, organizuje
nowe towarzystwa szkolne wzglę-

dnie nowe — przeprowadza
wśród członków towarzystw opo-
datkowanie szkolne na rzecz
utrzymania tych szkół jak i przed-
szkole — wreszcie organizuje,
propaguje i opiekuje się przed-
szkolami.

3) W kwestjach opieki społecz-
nej organizacja ustala fundusz,
poważając do współpracy filantropij-
nej chętne osoby, któreby bli-
żej interesowały się nędzą, bez-
domnością i cierpieniem naszych
rodaków.

4) Powołuje się do życia wspól-
ną i jedną ubezpieczalnią wszyst-
kich członków, a z której możnaby
w przyszłości utworzyć poważniej-
szą instytucję o tymże charakterze.

5) Zdając sobie również sprawę
w potrzeby tak życiowej jak
kooperatywizm zchwilą należytego
przygotowania swoich członków
organizacja przystąpi do realiza-
cji zakładania sklepów spożywczych,
łącząc to w miarę rozwoju
tego rodzaju zakładów z spół-
dzielniami wytwórców.

6) Dla lepszego zcementowa-
nia takiej, organizacyjnej powstaje
jedna wspólna i bogato zaopa-
trzona czytelnia wraz z biblioteką,
urządzone będą odpowiednie
kursy fachowe dokształcające dla
członków.

Tyle w ogólnym zarysie o kon-
cepcji takiej jednej organizacji kury-
tybskiej, która już sama z siebie
potrafiła wykreślić realny i
celowy plan roboty. Smiałe przed-
sięwzięcie inicjatorów napotyka
na duże zrozumienie rodaków.

Zachodzi również potrzeba ta-
kiej samej wypadowej w pracy i
dla reszty interjoru. Skończyć
bowiem nam trzeba z ową dys-
putą nad tem czy owym aimać się
roboty takiej, która przynosi kon-
kretnie wyniki. Za przykładem
Kurytyby winne iść wszystkie
ośrodki związkowe łącząc się w
jedno zbiorowe ciało okręgowe,
winne wyśnić najistotniejsze spra-
wy, które stanowią dzisiaj naj-
piękniejsze zagadnienia, najbar-
dziej obchodzące ogół. I znowu
tutaj wysuną się dwie palące
sprawy to jest szkoła i rolnik.

Szkolnictwo nasze musi być
budowane na trwałych podsta-
wach finansowych — nie pomo-
że oglądanie się na żadne po-
moce — doraźne łatanie budżet-
ów szkolnych towarzystw jest
niczem innym jak tylko ubijaniem
też szkoły, niszczeniem tego
dorobku na który tyle złożono
ołów w różnej postaci — sprawa
szkolnictwa z każdym rokiem
staje się poważniejszą bo dzisiaj
już inaczej pojmujemy się te szko-
łę czego innego się od niej wy-
maga. Potrzeby finansowe szkol-
nictwa w okręgu musi pokrywać
cały okręg i składać je do jed-
nej wspólnej i zasobnej kasy —
winna tutaj w całej pełni zają-
nieć zasada życia towarzyskiego

wspierania uboższych towarzystw,
przez towarzystwa więcej zaob-
ne. Wszelkie imprezy dochodowe
na rzecz takiej wspólnej kasy
szkolnej będą z większą chęcią
popierane przez członków wszy-
stkich towarzystw w danym okrę-
gu, bo będzie to przeświadcze-
nie, że groźba ten służy nie tylko
ogólnej sprawie ale także ich
własnej.

Na takiej platformie stawiana
sprawa szkolna zainteresuje
większy ogół kolonistów, których
wywieś z szeregu biernych je-
dnostek wzbudzi większe i głę-
bsze zainteresowanie się szkołą, jej
nauczycielom i poziomem nau-
czenia a w przyszłości pozwoli
na zorganizowanie zasadniczo
jednej wyżej programem górują-
cej szkoły zawodowej.

Drugie zagadnienie życiowe
najbliższe to rolnik — jego pra-

ca jego gospodarka i jego owoce
pracy — w dziedzinie tej bodaj
jeszcze więcej jest do zrobienia
boć to ostoja nasza, boć to zna-
czenie nasze — to tylko sobie
należycie uświadamiajmy że przez
rolnictwo postępowe i należytą
kooperację pracy wszystkich rol-
ników w okręgu potrafilibyśmy
z siebie wydobyć tyle walorów,
których do dnia dzisiejszego u
siebie nie znajdujemy.

Jak ta praca u rolników ma wy-
glądać pozostawiam te rozważa-
nia Związkowi Rolników i samym
rolnikom, a mnie pozostaje jed-
ynie apel do rodaków aby tylko
tłumnie na dni 28, 29, 30 czer-
wca do Kurytyby zjechali na zja-
żdżach i sejmikach te sprawy roz-
ważyli i zdecydowali by wysnuć
z tego istotną życiową korzyść.

Erpe.

„PRZEŁOMOWA CHWILA w Życiu Narodu Polskiego“

Przez ostatnie dziesiątki lat historia Narodu Polskiego
rozwijala się pod naciskiem potężnej indywidualności Jed-
nego Człowieka. Podziemny Wódz nieuległej irrydenty pol-
skiej z zapalnej lawy młodzieńczych snów wykuwał wolę
walki przeciwko ciemnościom na każdym miejscu, przy każ-
dej sposobności. Naprzekór masie Narodu Polskiego sple-
szczonej w trójzaborowym serwilizmie rzucał bataljony śmie-
snych kombatentów w ogień milionowych mas walczących na
ziemiach Polski. Przez lat cztery z dziwnych bataljonów
żołnierzy bez państwa i bandery wychował żelazne chara-
ktery, dowódców i żołnierzy, gotowych zawsze wobec każ-
dej sytuacji zająć postawę czynną i płacić za swoje słowa
swoim życiem. Dzięki temu Naród Polski z chwilą zawarcia
pokoju nie potrzebował czekać aż w Pałacu Wersalskim o-
kreślą Jego stanowisko wobec narodów i Jego granice, lecz
pozostawiając traktatom formalności Sam wskazał krwią
swoich dzieci linję granic Rzeczypospolitej. Mijają lata pier-
wszego okresu tworzenia Niepodległego Państwa, lata wy-
pełnione przypadkowosciami, brakiem idei przewodniej, targa-
ni o czerwone sukno Rzeczypospolitej. Wielki Człowiek or-
ganizuje dzieło przełomu po to, ażeby wyładować drzemające
energje młodego pokolenia Polski. W poprzek zadawnionym
tradycjom zmusza wszystkich do zbiorowej pracy, wytycza
też pracy zadania przerastające początkowo umysły zacierze-
wione powszedniem zjadaniem chleba. Wyzwolona, energia
Narodu wbija granitowe słupy w morze Bałtyckie zatyka
flagi Polskie na okrętach, wyprowadza imię Polski na wszy-
stkie szlaki świata. Przywódcy wychowani na orlich snach
Wielkiego Człowieka odważają się zmienić zastarzałe poję-
cia o roli Polaków na świecie. Zamiast fałszywej i nieudol-
nej łezki dla tułaczkiej rzeszy wychodźstwa polskiego mają że-
lazne hasło: wyścigu pracy. Z pozornie biednej i ilości god-
nej rzeszy wychodźczej powstaje społeczność świadoma swej
wartości, swej siły. Rozpoczyna się wielkie dzieło konsoli-
dacji Polaków Zagranicą, dzieło rozpoczęte obaleniem słu-
pów rosyjskich w dniu 6 sierpnia, w dniu kiedy obudziła
się polska godność narodowa.

Dzisiaj zabrakło, zabrakło w dalekim Belwederze Sza-
rego Cienia Starego Człowieka, o którego pochyloną Postać
rozbiły się fale dziejów ostatnich lat.

Pozostaliśmy sami w pół drogi ku wyżynom, ku którym
parła nas żelazna wola Wodza. Wiemy dobrze co mamy ro-
bić, od nas zależy jak to zrobimy. Postać Wodza unaczynia-
ła nam granice wielkości i małости. Teraz od nas zależy
wyzucie tej granicy, odrzucenie wszystkiego co małe i nędzne
i wytrwanie w marszu ku dalekim frontom misji naszego
Narodu.

Jeżeli przyjdzie, że dzieło konsolidacji Polaków Za-
granicą jest prostem przedłużeniem ideologii zmarłego Wo-
dza, to musimy wiedzieć, że akcja ta odbywać się musi nie
na platformie zaściankowych ambicji lecz przyswiecać jej
musi idea sprężynienia wszystkich Polaków dla wspólnej
wielkości Narodu Polskiego. Że widomy znak konsolidacji
Polaków na terenie Brazylii Centralny Związek Polaków nie
może dać się zepchnąć do roli drugorzędnej organizacji,
trawiącej swą energję na walkę z konkurencją, lecz musi
wykorzystać każdą sposobność ażeby ludzie, którzy objawem
swej dobrej woli uzyskali wstęp do wspólnoty Polaków Za-
granicą, mogli zadokumentować swe współuczestnictwo w
pracy dla dobra wychodźstwa.

Przełomowa chwila w życiu Narodu Polskiego zbiegła
się z przełomowymi dniami dla Centralnego Związku Pola-
ków. Za parę dni Sejmik Centralnego Związku Polaków ma
udowodnić czy praca jaką włożono w jego zorganizowanie
umocnienie, odparcie ataków niema iść na marne. Pamiętaj-
o tem powinni zwłaszcza ci, których bezsprzeczną ofiar-
nością Centralny Związek zwałczył wszystkie dotychczasowe
przeszkody, a zwłaszcza uświadomić sobie powinni, że o-
puszczenie drogi wielkości grozi ich dziełu upadkiem do
rędu organizacji małego znaczenia, sztucznie podtrzymy-
wanej, takiej jakiej by w Centralnym Związku chcieli się do-
patrywać wczorajsi i dzisiejsi jego przeciwnicy.

Z ostatniej chwili

W Królewcu odbył się zjazd zagra-
nicznych niemców: Pewien nau-
czyciel z okręgu kłajpedzkiego
skarżył się na ucisk niemców
na Litwie, objaśniając, że 10
nauczycieli niemieckich siedzi
bez żadnego powodu w więzie-
niach, a w 228-iu niemieckich
szkołach wprowadzono przymu-
sowo naukę języka litewskiego.

W Niemczech ma być utrudniona
nauka międzynarodowej mowy
„Esperanto“ jako przeciwnej du-
chowi doktryny narodowo-socjal-
nej.

W Hanowerze odbył się 8-go po-
grzeb generała von Liesingena,
jednego z wybitniejszych do-
wódców niemieckich z czasów
wielkiej wojny.

W Austrii dwa autobusy wiozące
młodzież na wycieczkę wpadły
w przepaść. Z pomiędzy podróż-
nych 5 poniosło śmierć na miej-
scu a 20 jest ciężko rannych.

Casa Isaac

Rua Marechal Floriano Peixoto, n. 661
CURITIBA.
Pończochy, krawatki, wyroby włócz-
kowe i inne drobiazgi.
Seksja znanych
Pończoch z Joinville.
— Mówi się po polsku — 26-29

Ważne dla wszystkich!

Karty okrętowe do Polski, jak i z Polski, najta-
niej, na najlepszych warunkach tylko w firmie
„Salomão Guelmann“
RUA 24 DE MAIO 44.
WYGODNE, SZYBKOBIEŻNE OKRĘTY!

Novo Braz Hotel

LUIZ BRAZ & FILHOS

Komunikujemy naszej Szanownej Klienteli i ogółowi, że już jest czyn-
ny przy Avenida João Pessoa nr. 24 O NOVO BRAZ HOTEL któ-
ry posiada obszerne i komfortowe pomieszczenia dla odwiedzających
go podróżnych
Posiada 80 z komfortem urządzonych pokoi, obsługiwanych przez ele-
watory i zaopatrzonych w wodę bieżącą, dzwonki i telefony, posia-
dając zatem wszelkie wymagane wygody.
NOVO BRAZ HOTEL Avenida João Pessoa 24
Caixa postal 264. — TELEFONY: 1717-1718
Telegramy: BRAZ HOTEL. — Curityba

NOWY SKLEP

Nowe towary
Nowe desenie
Nowe odmiany

i wszystko co jest najpiękniejszego i najmod-
niejszego znajduje się w Filii
S. A. Fabrica Paulista
de Roupas Brancas

RUA 15 DE NOVEMBRO 261
TELEFON 1015.

Wielki wybór Kap, Palt i Pulowerów. KO-
SZULE RAINHA I BANDEIRANTE ZA-
GWARANTUJĄ WAM ELEGANCJĘ.

24-27

ŚWIĘTY JAN Patron ludu!

Ułaj swemu patronowi i zaopatrz się w bilet wielkiego planu
Loterji Parańskiej na dzień św. Jana, o wielkim premjum 80
KONTÓW na 16 tys. biletów zaledwie!
„Sonho de Ouro“, znany Dom Ludowy, już wystawił na
sprzedaż bilety na wielką rozgrywkę w dniu 27 czerwca, które
sprzedaje po cenie 20\$000 za cały bilet.
N. B. — Plan specjalny Brazylijskiej Loterji Federalnej:
2.000 KONTÓW! Za 350\$000 w ODCINKACH 20-MILOWYCH.
TYSIĄCE I TYSIĄCE INNYCH PREMJI TEGO SAMEGO PLANU!
Poszukujcie o „SONHO DE OURO“, gdzie znajdziecie
korzyści!
Praca Generoso Marques, n. 12 — Telefon 1557. Adres te-
legraficzny: SONDER — Caixa postal 177.
FILJE: Rua 15 de Novembro, 537 i Praça Tiradentes, 228.
UWAGA: Do interjoru przesyłka jest całkiem bezpłatna.
CURITYBA. 25-28

Bock-Bier z ATLANTYKI jasne i ciemne, JEDYNE PIWO NA OKRES ZIMOWY.

Wiadomości parańskie

Po długim podroju w Rio de Janeiro przybył do Kurytyby drogą wodną przez Kibere dr. Octavio Silveira, deputowany naszego Stanu do Kongresu Federalnego.

Trybunał Sprawiedliwości Wyborczej Stanu Paraná postanowił na posiedzeniu odbytem w dn. 13 b. m., że wybory prefektów municypalnych mają się odbyć dn. 12 września.

W czwartek dn. 13 został otwarty wspaniały gmach nowego kina Imperial, który rzeczywiście przeszedł oczekiwania publiczności swym pięknem i estetycznym urządzeniem i doskonałością swych aparatów dźwiękowych. Oprócz tego przedsiębiorstwo kinematograficzno-teatralne A. Matos Azevedo, chcąc dać możność każdemu, najmniej uposażonemu w środki materialne do spędzenia kilku godzin w atmosferze komfortu i ujrzenia najprzedniejszych produkcji filmowych doby współczesnej, ustanowiło ceny wejścia przystępne dla każdej kieszeni. W pierwszym dniu ilość osób będących na przedstawieniu przekroczyła liczbę 5000.

Pewien dowcipnik, jednak gorszego gatunku, zatelefonoował onegdaj do redakcji pism, donosząc o śmierci znanego księgowca p. Waldemara Greenhalda, podając dane i prosząc by wiadomość została napewno podana, gdyż rodzina nieboszczyka mieszka na prowincji i zostanie w ten sposób w czasie powiadomienia o pogrzebie. Redakcja nie odczytała się w podaniu tej smutnej wiadomości do wiadomości publicznej, lecz na drugi dzień sam pseudo-nieboszczyk zaprotestował przeciw uśmierceniu go i nie szczędził wyrazów oburzenia dla lotnego dowcipu nieznanego żartownisia, który napędził strachu jego rodzinie. Naprawdę żart tego rodzaju godzi się w swym obojętnym imbiurowym kijem.

Kilku wycieczkowiczów niemieckich odkryło w dolinie ipirangi, blisko studni stworzonej przez Piekłny Wodospad (Salto do Inferno) o 200 metrów poniżej toru kolejowego, a 400 metrów ponad poziomem morza, głąz dający do-

kładnie obraz egipskiego sfinksa. Alpinści by dostać się do głazu zużyli przeszło 200 metrów sznurów. Pomiędzy uczestnikami wycieczki znajdowała się również jedna kobieta, pani Anna Henckel. W Kurytybie tworzy się ekspedycja mająca rozstrzygnąć, czy ów sfinkś jest przypadkowo dziełem przyrody, czy też dziełem jezuitów lub może bandeirantów.

Musimy donieść naszym czytelnikom niezbędny miły wieść, że wskutek różnych okoliczności tak wewnętrznej jak zewnętrznej natury, zwiększona zostanie cena obuwia. Nawet i człowiek bosy może w czasie maleńkiej satysfakcji.

Niejakiego **Candido Rodrigues de Azevedo** przyjęty na nieokreślony przeciąg czasu na próbę jako propagandysta Loterii Parańskiej został zawiadomiony, że Dyrekcja Loterii nie potrzebuje więcej jego usług. Człowieczek, usłyszawszy takie „dictum aecurbum“ wpadł w szaf i uzbrowił się w żelazną sztabę, pośluk kule szklane służące do mechanicznego ciągnięcia losów. Furjat został nawiązany, przychwycony na gorącym uczynku. Szkody wyrządzone przez niepożytecznego Candida wynoszą 15 kontów. Dyrekcja Loterii Parańskiej nie chce narazić publiczności na zawód, zdołała pożyczyc od rządu maszyny „Fichets“ i ciągnienie zostało dokonane w oznaczonym terminie.

W ogrodzie otaczającym dom przy ul. 7 de Setembro 1.221,3 dziecko liczące rok i dziewięć miesięcy wpadło do kadzi służącej do prania bielizny i utonęło.

Plac Zacarias od czasu otwarcia tam kabaretu ze śpiewaczkami, ruletką i innymi przyległościami stał się coś w rodzaju far-westu kurytybskiego, gdzie panuje w nocy prawo smitha lub colta. Przed paru dniami kilkunastu wojskowych, oburzonych na zarząd tego tak zw. kasyna, ostrzeliwało przez dłuższy czas dom gry, nie poczyniwszy oprócz wybitych szyb i podziurawionych ścian żadnych znaczniejszych

szkód, nie licząc rozbicia głowy oddźwiernego, a zaraz nazajutrz grupa cywilnych po wymianie znaczących słów, przeszła do strzałów, które jednak chybiły celu, a policja, która przybieżała z pomocą zastała puste pobożewisko, gdyż przeciwnicy stosownie do środków pieniężnych umknęli bądź samochodami, bądź pieszo w podmiejskie krzaki, gdzie naprawdę rośnie pieprz.

W piątek powrócił ekspresem państwowym z Rio de Janeiro do Kurytyby p. Aleksander Gutierrez superintendent kolei parańskich i catharyńskich.

W Ponta Grossie w przeszłą niedzielę odbył się Zjazd Pracowników, mających wybrać reprezentanta klasowego do Kongresu Stanowego.

W Bacachory znaleziono w przeszłą sobotę na gościńcu żołnierza Nercinda Correia, leżącego ranego na gościńcu. Po przywiezieniu go do szpitala i docuceniu, zeznał że po opuszczeniu balu w którym uczestniczył, gdy wracał do domu, został napadnięty przez dwóch indywiduów, którzy w ten sposób urządzili go. W jednym z napastników poznał on popularnego awanturka znanego pod przezwiskiem „João Paraguayo“.

Krwawość żołnierska przejawia się nieraz w niemym dla cywilnych osób sposób. W przeszłą sobotę dwóch oficerów u skrzyżowania się ulicy Muricy z 15 de Novembro strzelało do jakiegoś przechodnia, który nie dał do takiego postępowania najmniejszej przyczyny. Co prawda działało się to o 1-ej nad ranem, w godzinie, w której egzaltacja opanowała dusze ludzkie. Również nieco później w T-wie Protectora dos Operarios, kapral 5-go pułku lotniczego João Fernandes de Almeida wypalił w czasie balu z rewolweru na sali, powodując tem wielką panikę.

Komitet Organizacyjny Akademii poświęconej pamięci Dra Szymona Kossobudzkiego

Dnia 21 b. m. w piątek, o godz. 20 punktualnie, odbędzie się zebranie organizacyjne P. P. delegatów Organizacji kurytybskich, celem zorganizowania Akademii, poświęconej pamięci Dra Szymona Kossobudzkiego. Uprzejmie prosimy P. P. delegatów o przybycie na powyższe zebranie. W urzędzeniu Akademii, pod honorowym przewodnictwem Pana Konsula Kulikowskiego, biorą udział Organizacje miejscowe. Tegoż dnia, o godz. 21, odbędzie się miesięczne zebranie Zarządu Funduszu Oświatowo-Swieckiego im. Dra Szymona Kossobudzkiego, na które prosimy Członków i Sympatyków. Za Komitet Akademii Roman B. Eliński.

Tow. im. Jana III Sobieskiego na Portongu

Dnia 23-go b. m., o godz. 3-ej po południu, odbędzie się zebranie miesięczne, na które, z powodu ważnych spraw jakie są do omówienia, uprasza się o przybycie wszystkich członków. ZARZĄD

Dr. Sylvio P. de Araujo

VORONOFF

Brazylijski wynalazek
FLUXO-SEDATINA

Kobieta jest ocaloną, KOBIECI nie będzie cierpieć więcej na kolki maciczne i jajniki, bo FLUXO SEDATINA uleczy ją w 2-3 godzinach.

KOBIECI nie straci życia z powodu porodu.

KOBIECI, nie będzie już tak cierpieć, ponieważ jej porody będą szczęśliwe, bez krwotoku i bez bólesci. Pierwszy poród nie przedstawia już niebezpieczeństwa.

KOBIECI, jednym słowem, jest uratowana, bo FLUXO-SEDATINA jest najlepszym środkiem, regulującym i uspokajającym dla chorób kobiecych, jak zatrzymanie porodu, wycieki, biały upływ, niedostateczność w dzieństwie.

Panie w wieku 45 lat muszą unikać napuchnięcia, reumatyzmu i innych chorób wieku krytycznego (przezwit) i w tym celu używać FLUXO-SEDATINA.

Jest ona przepisywana przez przeto 4 tysiące lekarzy.

Służąca

Potrzeba służącej, któraby spała na miejscu. Olaria Hauer—Guabirotuba. Blizsze informacje Rua Pedro Ivo 473. 26 28

Sprzedam tanio

cztery loty ziemi do budowy, w jednej działce. Szerokość każdego lotu wynosi 11 m. frontu na 66 włąb. Cena każdego lotu 3500\$000. Plac położony przy centrum miasta. Elektryczne oświetlenie oraz woda skanalizowana. Informacji udzieli się w „Leiteria Rio Branco—Rua Riachuelo Nr. 66. 26-29

Samowystarczalność ideałem każdego prawego Junaka

Nie wszyscy nawet junacy mieli szczęście oglądania naszego pięknego boiska. Jest ono rzeczywiście wspaniałe i wraz z strzelnicą przynosi zaszczyt polskiej kolonii w Brazylii. Lecz jedno takie boisko nie wystarczy. Junak jest bardzo rozrzucony, a jego oddziały znajdują się we wszystkich prawie znaczniejszych ośrodkach osadniczych polskich w Brazylii. Chcąc wykonywać sprawnie pracę junacką musimy mieć szereg boisk w okręgach junackich. Nietylko, że posłużą one do wykonania szeregu wyczynów sportowych, lecz będą służyć jako środek propagandy w okręgach. Ideologia junacka winna przeniknąć najszerzej masy a sposobem przeciagania ich będą właśnie takie boiska okręgowe. Tak więc jeszcze jeden powód, jedna jeszcze przyczyna więcej byśmy się zgromadzili jak najliczniej nietylko na Sejmiku Junackim, lecz również i na Zjeździe Zawodowych Rolników i na Sejmiku C. Z. P. Te trzy zjazdy łączą się z sobą jak najściślej, gdyż wiele spraw zahacza się i wszystkie powinny być omówione wspólnie.

Zapomnieliśmy czasów gdy sami musieliśmy starać się o nas samych, staczać walki szukać środków materialnych, by móc coś stworzyć, żyć i działać. Jesteśmy bardzo wygodni i zawsze oczekujemy jakiejś pomocy, zjawienia się instruktora, by rozpocząć coś robić, przystąpić do jakiegokolwiek organizacji. Ustawicznie żądamy pomocy z zewnątrz, nie dając w zamian literalnie nic. Przed odzyskaniem niepodległości Polski, nie mogliśmy marzyć o jakiegokolwiek pomocy materialnej, a cała praca opierała się na dobrej woli społeczeństwa wychodźczego, jak również na poświęceniu się jednostek. I naprawdę wiele się rzeczy robiło wówczas i nie było tego demoralizującego się oglądania się za jakąkolwiek pomocą. Od chwili powstania pierwszego konsultatu, poczęła się gonitwa za subwencjami, a dotychczas wzamian nie zorganizowaliśmy nawet handlu z Polską. Instruktor stał się jakąś legendarną postacią, której przypisujemy oprócz siedmiu grzechów głównych i miliona powszednich wszystkich nasze niepowodzenia. Jest naprawdę rzeczą śmieszną wymyślać na intruktora, a ustawicznie utyskiwać, że tego lub owego nie zrobił, nawet że nie pokazał się na kolonii. Jeżeli jest rzeczywiste tak wstrętne a leniwa osobistość, powinniśmy tak postępować, by rzeczywiste stał się nam niepotrzebnym, by został odwołany na inne zaszczytniejsze stanowisko, lub by przy najlepszej konjunkturze założył sklepik z bananami w Kurytybie, lub wziął się do rosowania. Gdy sami sobie nie będziemy umieli radzić, nie wolno nam napadać, wedle utartego zwyczaju, na działalność instruktorów. Dlatego apelujemy do wszystkich każdy do każdego, by raz przecie wziął się na serio do pracy. Dotychczas pracę wykonują ludzie przyjezdni z Polski. W każdym okręgu, w każdej kolonii winien się znaleźć bodaj jeden człowiek dobrej woli, który weźmie na swe barki ciężar pracy społecznej. Musimy wychować naszych młodych junaków tak, by słowo samowystarczalność nie była pustym dźwiękiem. Należy umieć wyszukiwać ludzi, którzy i chcieliby i byłiby przygotowani do pracy, bo gdyby ustała pomoc z zewnątrz, co jest zupełnie słuszną i konsekwentną rzeczą, a która musi prędzej lub później nastąpić, cożyby się z nami stało, gdybyśmy o tem wcześniej nie pomyśleli?

CHAPELARIA Francinetti

Jest jedyną, która pracuje przy pomocy maszyny parowej. Czyści i prasuje kapelusze za cenę 2\$000 w 2 godzinach bez pomocy żelaza do prasowania. Nie posiada agenta. Tylko w **Chapelaria Francinetti**, Travessa Oliveira Bélo n. 41. 26-29

Zelio

smierć szczurom

26-29

Dr. Jan Aleksander Dobrowolski

Konsultorium: Plac Tiradentes, 322 przy fabryce czekolady Basgala. — Klinika ogólna i chirurgiczna. Zestawia się z łamane części kości. Leczenie żyłaków i hemoroidów. Własne laboratorium wykonuje analizy uryny, krwi, ropy i t. p. Badania przez mikroskop.

Godziny przyjęć: od 10—12 i od 15—19.

21—32

CZY WIECIE

że Saude Publica nietylko poleca, ale także wymaga pasteuryzacji mleka?

MLEKO ASTRA jest oczyszczanem przez nowoczesne i kompletne aparaty, nie zatracając jednak swych właściwości.

MLEKO ASTRA jest pokarmem DODATNIM. Kierujcie swe zamówienia na **Cooperativa dos Fornecedoros de Leite de Curitiba**

AVENIDA SILVA JARDIM, 303. Telefon: 1737.

Praça Cel. Enéas 1
Telefon 535.

Olbryzi wybór pelucji o trwałych kolorach i innych tkanin właściwych na zimę.

Wielki rabat dla odsprzedawców.

TRWAŁE KOLORY — CENY STAŁE.

CASA LUNAR

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI

Garnitury na miarę - Wielki wybór kaszmirów, Koszul, Kapeluszy i artykułów dla mężczyzn.

CENY BEZKONKURENCYJNE

Fabryka gotowych ubrań hurtem i detalicznie

ISRAEL KRIEGER

148 RUA RIACHUELO NR. 148

25-32

Największa fortuna na świecie

Wielką spuścizną, jaką wszyscy ojcowie powinni pozostawić swym synom w spadku, można określić w następujących słowach:

Art. 1: Umiejętność czytania, pisanie i rachunków. Art. 2: Kochać prawdę do nieskończoności, a Ojczyznę aż do śmierci. Art. 3: Uczyć poznawać cudowne własności POMADY MINANCORA. Nigdy nie istniała podobna na rany (nawet zwierzęce), liszaje, plamy, zakażenia, odparzenia etc. Apteka Cruz w Avaré, Stan S. Paulo, wyleczyła pewną ranę, której nawet środkiem 914 nie można było wyleczyć. Mamy do dyspozycji setki podobnych wyleczeń. Znakomity podkład pod puder dla el. Sterylizuje naskórek, wybiela go, chroni chroni od plam i krost, etc. § jedyny: Kiedy wszyscy ją poznają, stanie się lekarstwem o największym powodzeniu.

MACZKA ODŻYWCZA „ALEGRIA“

Zapobiega bólowi brzucha i wszelkim komplikacjom żołądkowym (SPECJALNIE U DZIECI)

Produkt ten powinien być używany przez wszystkie matki, dbające o zdrowie swych dzieci.

Sprzedaż we wszystkich aptekach, składach aptecznych i pierwszorzędnym sklepach spożywczych. 503

Franciszek Wodzik ADWOKAT

Prowadzi wszelkiego rodzaju sprawy sądowe, handlowe i spadkowe, oraz udziela odpowiednich informacji.

Biurowo przy ul. Dr. Flores n. 91 czynne od 9 do 11 i od 2 do 4.

PORTO ALEGRE
Dla Rodaków zniżka.

OZÉAS SARAIVA CHIRURG - DENTYSTA

Godziny przyjęć: od 9 do 11 1/2 i od 13 1/2 do 18.

Rua André de Barros 716.

23-30

Companhia de Terras Norte do Paraná

Droga automobilowa w okolicy Londriny

ORLE

DRUGA REZERWA POLSKA NA ZIEMIACH KOMPANII ANGIELSKIEJ POŁNOCEJ PARANY

Po zapełnieniu prawie całkowitem pierwszej Rezerwy Polskiej, zwanej WARTA, gdzie ostatnie loty sprzedaje się po 500\$000 za alkie, C i a zarezerwowana drugi obszar pod nazwą „ORLE“ dla kolonizacji polskiej, tak dla już osiadłych w Brazylii, jako i świeżo emigrujących z Polski.

ORLE leży w dorzeczu rzeki Pirapó, w odległości 14 km. od ROLANDJI i 8 km. od ARAPONGAS stacji kolei w budowie. Rolandia, miasteczko już spore, jak i Arapongas, połączone z ORLEM wysłaniami drogami automobilowymi.

ORLE leży na wysokości 600 do 700 m. ponad poziom morza. Ziemia pierwszorzędna, z dobrą wodą, o wielkiej wydajności: kawy, bawełny, ryżu, drzew owocowych, etc. Teren fality, zalesiony gatunkami drzew jak: peroba, cabriuva, cedar, pau d'alto, palmito i innymi, świadczącymi o wielkiej wydajności ziemi.

ORLE ze względu na wysobę położenie i zupełny brak bagien, nie może mieć malarji.

CENA LOTOW, od 5 alkrów wzwyż po 400\$000 za alkie, gotówką lub na CZTEROLETNIE spłaty z 8 proc. rocznie od pozostałego kapitału.

Blizszych informacji udzieli: **Companhia de Terras Norte do Paraná**: S. Paulo, rua 3 de Dezembro 48, Cx. p. 2771.

Londrina: Dyrekcja tejże Kompanji.

Cambará—Paraná: IGNACY SZANKOWSKI, Główny Agent tutejszej Kolonizacji Polskiej, który wydaje też BILETY DARMOWE z Cambará aż na ORLE.

ZAPRASZAMY wszystkich zwiedzić nasze Kolonie, bez obowiązku kupna i powrotnym biletem darmowym!

Z

Sekcja Adm.
Pan Hiroshi
ekonomiczne
Rio de Jan
mowali ja
stacji, prze
nowego i
le kolonii
zabawi u
stępnie u
do Sul, ce
Stanu.

Została o
terniury kor
S. Bernard
integralist
t. j. w prz
nie starcia
gralistami,
nych punk
wały, że
oczekiwa
jem. Integr
S. Paulo z
dując pol
licznych z
ków. W za
tracji mia
10.000 lud
komendanc
wej, który
wojska le
szeregi int
dane prze
Jak utrzym
des i maj
niez mieli
tegralistów
ki paulista
nades mia
niezdziel
centracji. Z
antyfaszys
ły na ten
co natura
napewno k
ników. Z
centracja z
li odłożon

W najbliż
umieszczon
S. Pedro u
de Itapet
de Azeved
tłany, któr
się trzy m
na będzie
druga i m
to najwięk
S. Paulo.

Pieniądz
dzo potrzeb
wierzyć po
rzony prze
ludzi na p
żyło dwuc
i F. Fredi
jażni i zgo
cia nie bra
spokoju
ludzkiej
posiadali
Oczyszcz
lecz pozag
że pieniąd
dotateczn
liwie o zw
sów, doko
pomyślny
Niestety p
im się po
niezadowo
pieniędzy,
po podzi
czął podej
o nieucz
powodu,
obgrzizon
żywił się
dzając do
pekatej ki
cej rozmo
pełnego z
nikami i k
ry zapala
wielki re
ceregeli u
gra Fredi
mu, jak n
rzenie, u
rych wyp
unikać nie
nawet w
Ody obaj
kończyć
mowy, Pe
swoją ogro
do swago
Fredy prze
sprawca t
wzięt nog
lasach, ta
cza polic
znaleźć je
nego jest

Kto chce

adres poniz

A. PARS

São Paulo

CU

Z São Paulo i Rio

Sekcja Administracyjna „Gazety Polskiej w Brazylii” w Stanie S. Paulo pod kierownictwem p. J. M. HOLESKIEGO,
Rua Conselheiro Ramalho, 274.

Pan Hiroto, szef japońskiej misji ekonomicznej przybył dn. 15-go z Rio de Janeiro do S. Paulo. Przyjeżdżając japońskie gościa na stacji, przedstawiciele rządu stanowego i wybitni przedstawiciele kolonii japońskiej. Pan Hiroto zabawi w S. Paulo 5 dni, a następnie uda się do Rio Grande do Sul, celem zwiedzenia tego Stanu.

Została odłożona bez wyznaczenia terminu koncentracja na Campo S. Bernardo, zapowiedziana przez integralistów na dzień 16-y b. m. t. j. w przeszłą niedzielę. Ostatnie starcia, zaszły pomiędzy integralistami, a alianzistami, w różnych punktach kraju, spowodowały, że ludność paulistańska oczekiwała niedzieli z niepokojem. Integralizm czyni w Stanie S. Paulo znaczne postępy, znajdując pomiędzy mieszkańcami licznych zwolenników i sympatyków. W zapowiedzianej koncentracji miało brać udział przeszło 10.000 ludzi. Zapewniają tutaj, że komendant Siły Zbrojnej Stanowej, który jest pułkownikiem wojska federalnego, wstąpił w szeregi integralistów i złożył żądanie przez nich przyrzeczenie. Jak utrzymują pan Artur Bernardes i major Juarez Távora, również mieli wstąpić w szeregi integralistów. Jak donoszą dzienniki paulistańskie pan Arthur Bernardes miał przybyć w przeszłą niedzielę, by wziąć udział w koncentracji. Z drugiej strony, grupy antyfaszystowskie przygotowywały na ten dzień wielki „meeting” co naturalnie byłoby wywołało napewno krwawe starcie przeciwników. Z tego też powodu, koncentracja została w ostatniej chwili odłożona, bez podania terminu.

W najbliższej przyszłości ma być umieszczony na szczycie gmachu S. Pedro u zbiegu ulicy Barão de Itapetininga z placem Ramos de Azevedo olbrzymi zegar świetlany, którego średnica ma wynosić trzy metry, a wskazówki, jedna będzie mierzyć 1 m. 87, a druga 1 m. 19. Tak więc będzie to największy zegar w mieście S. Paulo.

Pieniądz wprawdzie jest nam bardzo potrzebny ale często należy wierzyć podaniu, że został stworzony przez szatana, by wodzić ludzi na pokuszenie. W S. Paulo żyło dwóch szwagrow J. Pereira i F. Fredi w największej przyjaźni i zgodzie. Nic im do szczęścia nie brakowało, gdyż oprócz spokoju w rodzinie, przyjaźni ludzkiej i statecznego zdrowia posiadali obaj nadmiar podłego lecz pożądanego kruszcu. Lecz że pieniądze nigdy nikomu nie dostatecznie obaj starali się gorliwie o zwiększenie swych zasobów, dokonując przez szereg lat pomyślnych interesów, wspólnie. Niestety pewien interes niebardzo im się powiódł a pan Pereira, niezadowolony ze znikomej ilości pieniędzy, która mu przypadła po podziale łupu, w udziale począł podejrywać swego szwagra o nieuczciwość, sądząc nie bez powodu, iż ów ofiarował mu obgryzione kości, gdy sam pożywił się niezgorzej, przyprowadzając do przetruszenia i tak pękatej kieszeni. Po wyjaśniającej rozmowie, przyszło do kompletnego zerwania między wspólnikami i krewnymi. Pereira, który zapalał żądzą zemsty zakupił wielki rewolwer i bez wielkich ceregieli udał się do swego szwagra Frediego. Tam wypowiedział mu, jak najlepiej umiał swe oburzenie, używając wyrazów, których wypowiedzenia winno się unikać nie tylko w salonach, lecz nawet w ordynarnych knajpach. Gdy obaj wyszli na ulicę, by dokończyć publicznie zaczętej rozmowy, Pereira wyjął z kieszeni swój ogromny rewolwer i palnął do szwagra niby w jasną świecę. Fredi przewrócił się na ziemię, a sprawca tego brzydkiego czynu wziął nogi za pas i skrył się w lasach, tak dobrze, że opiekun-cza policja do dziś nie może znaleźć jego kryjówki. Stan rannego jest bardzo groźny.

Kto chce dorobić się fortuny, niech napisze po informację na adres poniżej wymieniony:
A. PARSA, Rua Faustolo 78, São Paulo.

Rio

Kadeci argentyńscy na zaproszenie pana Getulia Vargasa będą uczestniczyć w uroczystościach narodowych dn. 7 września, biorąc udział w defiladzie wojska brazylijskiego w Rio de Janeiro.

Prasa ploska podkreśla niezwykle piękny gest generała Flores da Cunha, który zaprosił swego zaciętego przeciwnika politycznego pana Raula Pilę na stanowisko sekretarza Oświaty i Zdrowia Publicznego w Stanie Rio Grande do Sul.

Ludność w Rio de Janeiro przyjęła z zadowoleniem stanowisko pana Pedra Ernsta, który stanowczo sprzeciwił się żądaniom firm cudzoziemskim importującym gazolinę, a które usiłowały podnieść cenę tego produktu. Według wieści nadeszłych z Parany, gubernator tego Stanu jest gotów wejść w rokowania z rosyjskimi producentami gazoliny, by nie dopuścić do wykorzystania kursu milrejsa przez firmy zagraniczne do celu eksploatacji kieszni ludności.

Pan Mangabeira przewodca opozycji bahijskiej zapewnia, że nie istnieje żadna możliwość zgody między miejscową parlamentarną a rządem pana Getulia Vargasa.

Komisja Finansów Izby Posłów postanowiła nie udzielać więcej kredytów, żądanych przez władzę

wykonawczą, jeżeli nie zostaną podane źródła, skąd mają być one czerpane. Odmowa ta obejmowała kredyty na wydatki połączone z przyjęciem misji handlowej japońskiej i na zakup nowych płatowców dla wojska.

W ośrodkach parlamentarnych komentuje się „zamrożenie” wydania opinii w sprawie „veta” prezydenta jednego odnośnie do podwyższenia pensji urzędnikom.

Minister Oświaty wyraził uznanie parańskiej Dyrekcji Generalnej Oświaty za wzorowe wykonanie statystyki szkolnej, zakładów naukowych, ludowych, za rok 1934. Dzienniki podnoszą sprężystość kierownictwa Departamentu Oświaty przez młodego lecz uzdolnionego i pełnego zapału dyrektora, dra Gaspara Vellosa.

Syndykat drobnych kupców przygotowuje projekt prawa przeciw zatwardziałym dłużnikom. Wyrażającym olbrzymie szkody handlowe.

Pan Raul Pila jeden z przewodców opozycji riograndeńskiej odmówił gubernatorowi Flores da Cunha przyjęcie proponowanego mu stanowiska sekretarza Oświaty i Zdrowia Publicznego, Stanu Rio Grande do Sul. Fakt ten jest bardzo komentowany przez prasę rioską.

Pierwsze posiedzenie Konsyliantów Stanu Maranhão zostało zwołane na dzień 20 b. W ten sposób

brakuje jeszcze Stanów Rio Grande do Norte, Matto Grosso i Rio de Janeiro, by cała Brazylija weszła na powrót w okres konstytucyjny.

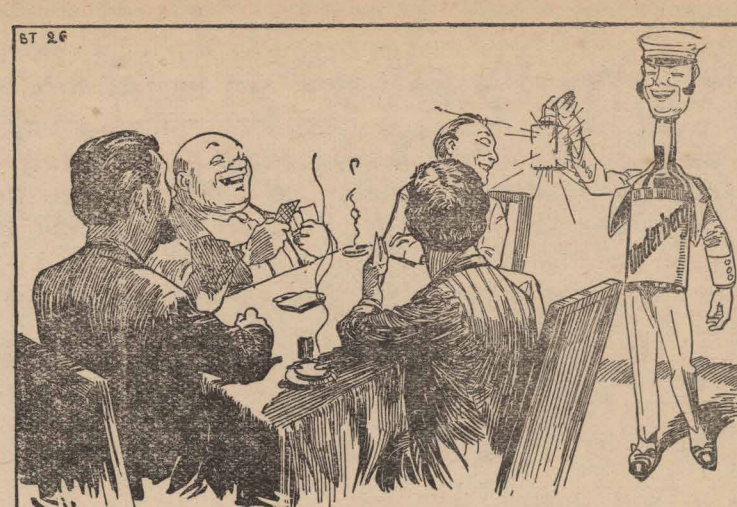
Ortografia uproszczona została zadekretowana w szkołach Dystryktu Federalnego.

„Diario Carioca” krytykuje ostro kampanię prowadzoną przez niekierowniczo nieodpowiedzialne elementy, o nieplaceniach długów zagranicznych, co dyskredytuje Brazylię zagranicą.

W Rio de Janeiro przygotowuje się niezwykle uroczyste przyjęcie dla kanclerza brazylijskiego, pana Macedo Soares, którego wysiłkom zawdzięczamy podpisanie rozejmu pomiędzy Boliwią a Paragwajem. Minister Marynarki depeszcował do komendanta argentyńskiego krążownika „25 de Maio”, na którego pokładzie podróżuje p. Macedo Soares, by opóźnić wjazd do zatoki Guanabara, tak by statek wpłynął do portu wieczorem w środę. Na przyjęcie pana Macedo Soares wypłynął brazylijski krążownik „Rio Grande do Sul”.

W Petropolis została uroczystie otwarta przy obecności prezydenta Getulia Vargasa 5-a Wystawa Bydła, zorganizowana przez hodowców z Petropolis.

Dnia 14 w Penha przyszło do gwałtownego starcia między integralistami i alianzistami, którego rezultatem było trzech rannych, a między nimi znajduje się również sierżant wojska federalnego, integralista. Tumult powstał w czasie walki wywołanej paniką w całej dzielnicy. Obecnie walki między zwolennikami integralizmu a stronnikami Aliancja Liberal stają się coraz częstsze i coraz krwawsze, wstrząsające spokojem w Brazylii.

... Assim fallou seu Tônico Underberg:

Cabeça e nervos sentem-se cansados
No longo horas ocupados.
Pela manhã, torpor e somnolência
Eis de uma noite em claro a consequência,
Mas novamente o ânimo se ergue
Com um calice do esplêndido Underberg.

Um calice por dia — dá saúde e alegria

Palla

na porę zimową, z grubego, dobrego sukna, koloru jasnego lub ciemnego, z podszyciem nieprzemakalnym, sztywnie wykończona. Cena specjalnie fabryczna 95\$ i 100\$. Palla z czarnego sukna, mocna podszewka, 110\$ z opłaconą przesyłką do innych miejscowości. Zamawiając listownie palla, prosimy podać, jaki numer palla zamawiający nosi lub miarę wzrostu. Również dokładny adres, na jaki ma być palla wysłane. Należytość prosimy wysłać wraz z zamówieniem. Sprzedajemy hurtownie i detalicznie.

POLHOS & CIA.
Rua Sebastião Pereira, 9 - São Paulo.

ZAKŁAD KRAWIEICKI „ALFAIATARIA ECONOMICA”
Ubrania podług miary i gotowe.
Wincenty Pożerski właśc.
Largo Paysandú 26 - A - São Paulo.

Panie! Używajcie polski lakier do paznokci „POLONUS” gdyż jest najtrwalszy

Rio Grande do Sul
OKRĘG ERECHIM

Zaalarmowani telegramami z Kurytyby i Porto Alegre o śmierci Budowniczego Polski Marszałka Józefa Piłsudskiego — szeregiem nabożeństw żałobnych i akademij wyrażiliśmy ból nasz i solidarność z Polską, żałobą pokrytą.

W Barro z inicjatywy miejscowego T. P. im. Józefa Piłsudskiego odprawiono mszę żałobną dn. 15-V. Mieszkańcy Barro polacy jak również i inni narodowości przy udziale reprezentacji zarządu dystryktalnego poświęcili dzień ten Moczarowi o sławie wszechświatowej.

Balza Komitet obywatelski rozstał liczne zaproszenia i opracował program smutnej uroczystości. Na budynku bloku sportowego „Jedność” (União) powieści żałobnie opuszczone sztandary polski, brazylijski i żałobny. 19-go maja licznie zebrani polacy, oraz włosi wysłuchali uroczystej mszy żałobnej, odprawionej przez księdza A. Malińskiego. Okolicznościowe przemówienie ks. Malińskiego w języku polskim i portugalskim wywarło silne wrażenie na obecnych. Z kościoła ruszono tłumnym pochodem do lokalu klubowego.

Po zagajeniu akademii p. Buyno oddał głos p. J. Koszewskiemu, który w portugalskim języku wyjaśnił zebranym powagę i znaczenie chwili, oświetlając rolę Marszałka na terenie zagadnień polskich i międzynarodowych.

P. Buyno po polsku w dłuższym przemówieniu sięgnął do wspomnień osobistych z okresu spiskowo-rewolucyjnej walki z caratem, która w konsekwencji dała legjon... i Mocarną Polskę. Przemawiał również ks. Maliński, nazywając Marszałka obrońcą religii i pokoju światowego. Wyślano za pośrednictwem Konsulatu R. P. do prezydenta Mościckiego telegram Kondolencyjny. Postanowiono w ciągu miesiąca wstrzymać się od zabaw publicznych i nosić oznakę żałobną.

Podziękowanie

Dziękując wszystkim obecnym za przyjęcie udziału w uroczystości żałobnej, podkreślamy życzliwe ustosunkowanie się kołoritu włoskiej, która bardzo licznie ożyła reprezentowana. Sądzi-

my, że chwila ta załagodzi pewnie nieporozumienia i wpłynie na harmonję w naszym bytowaniu. Potępiamy wystąpienie prowokacyjne podejrzanego indywiduum, które grasuje od pewnego czasu na tutejszym terenie. Zawdzięczając takto zebranych nie udało się tej kreaturze zakłócić spokoju. Kto hańbi Polskę, kto chwili tak doniosłej uszanować nie potrafił — między nami nie ma. Za drzwiami pozostawiamy naszych stać musi.

Komitet: A. Buyno, P. Korzekwa, Wł. Tymofski, J. Granowicz, E. Wyżkowski, J. Kaszewski, J. Kalinowski.

Boa Vista do Erechim. Nabożeństwo żałobne, celebrowane przez biskupa Antonia Reis w asystencji proboszcza miejscowego i dwóch O. Kapucynów, odbyło się 25 maja. Wśród licznie zebranej publiczności nie zauważyliśmy przedstawicieli władz municipalnych i miejscowej inteligencji (brakowało i paru polaków). Zaproszenie ogłoszone zostało w Boavistense przeto powinno być do ogólnej wiadomości.

W sali Tow. Polskiego im. M. Kopernika zebrał się tłum polaków z miasta i okolicy. Nauczyciele polacy stawili się licznie. Sztandary łopoczą, nastroj poważny i uroczysty. Prezes p. Mokwa otwiera Akademię i oddaje głos p. A. Buyno. Życiorys Piłsud-

skiego, Jego wzmaganie ubarwiające epizodami z życia nielegalnego rewolucyjnego na skrzydłach wspomnień poniosły mówcę... Podkreślił rolę Marszałka, jako „syntezy”, umiejętnie w ramy ujętej, bytu Narodu Polskiego. Umarł u szczytu sławy i zakończonj pracy. Dalsze zagadnienia i potrzeby nabrały życie realizować będzie.

Zarządzona „cisza” demonstracyjna była tak wyczuła, że — Duch Jego jest z nami — mówcy się zerwało...

Przemówienie p. A. Wypycha poświęcone było czci Marszałka, jako Twórcy legionów, oraz tym którzy za Polskę bojowali.

Komitet: A. Buyno, M. Gwóźdz, K. Mokwa.

Uchwalono żałobę miesięczną, wysłano telegram kondolencyjny do p. Prezydenta Polski na ręce Konsulatu R. P. w Kurytybie.

Treze de Maio Uroczyste Nabożeństwo żałobne odprawił ksiądz Wyżykowski.

W Floreście celebrował M. Z. biskup Antonio Reis w asystencji ks. Pałama.

Otrzymałmy wiadomość że dyskretnie Treze de Maio nazwanym będzie „Marechal Piłsudski”.

Zarząd Okręgu Erechim konferował z p. Sobczakiem prezesem Z. Z. P. na stacji B. V. Erechim i w drodze powrotnej p. Sobczaka z Kurytyby. Wezwany telegramem p. A. Buyno odbył z prezesem Z. Z. P. paragonizującą konferencję w sprawach dotyczących Z. Z. P. i Okręgu Erechim.

Były prefekt p. Amintas Maciel (obecny szef Comm. da Terras) został skazany na 7½ m. więzienia i zawieszony na trzy lata w prawie do urzędowania. Wniósł apelację. p. J. Freiner.

Były sekretarz prefektury i redaktor „Boavistense” w swoim czasie skazany na 18 m. więzienia wrócił z Porto Alegre i objął urząd „tabeliona”.

Adam Buyno

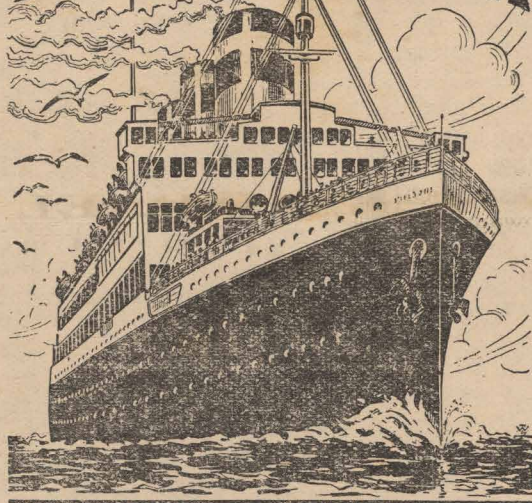
• Dowiadujemy się ze źródeł wiarogodnych iż nasz prefekt Dr. Eugidio Souza, ma zamiar w najbliższym czasie miejscowość Rio de Peixe nazwać Marechal Piłsudski.

Jestto wiadomość, która będzie spełniona, a dla kolonii polskiej bardzo ważna, gdyż przeto widzimy iż urzędy tutejsze zaczynają i na nas zwracać uwagę. A więc cześć Dr. E. Souza za czyn d'a nas polaków tak ważny.

Michał Gwóźdz

Boa Vista do Erechim, 5-6-35

EMPRESA MARITIMA TRANSATLANTICA

R. BENJAMIN CONSTANT, S.A. (ESQ. PRACA DASE) SÃO PAULO

TELEPHONE: 2-7485

TELEGRAMAS: TRANSMAR-S.PAULO

Polska Transatlantyczna
Ajencia Po-drożowa

Pasaże z i do wszystkich portów.

Karty wezwania chamady z i bez depozytu.

Wydobycia wszelkich dokumentów dla przyjazdu i wyjazdu po cenie kosztu.

Inkasowanie czeków depozytowych.

Odbieranie przyjezdnych i załatwianie ułatwienia zapłaty.

Ceny najniższe.

POŚLIJCIE SWOJĄ MAŁĄ FOTOGRAFIĘ

lub pamiątkowy widoczek krajozrazu, a z niego zrobimy wam wielki, artystycznie wykonany portret. Wykonujemy powiększenia olejne, kredkowe („crayon”), porcelanowe, emalja i t. p.

ZAWSZE NOWOŚCI

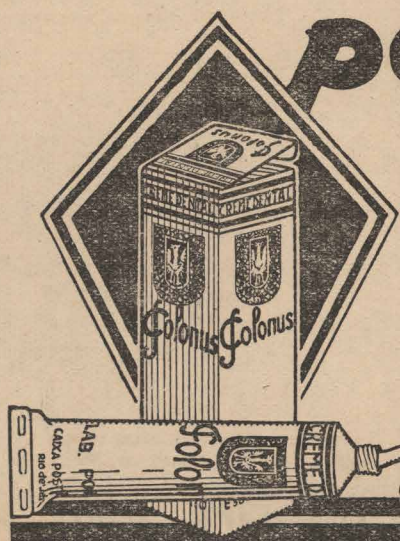
Ramy owalne, szkieł wypukłe lub zwykłe. — Cenniki, informacje lub przedstawicieli wysyłamy na żądanie natychmiast.

PRACA NASZA OBIEGA KULĘ ZIEMSKĄ

Odpowiadamy na listy w językach: polskim, czeskim, rosyjskim, ukraińskim, niemieckim, angielskim i we wszystkich językach romańskich i innych.

Zamówienia kierować na adres:

Alegria, Caixa postal 1965 — São Paulo.

POLONUS
CREME DENTAL

Wskazówka dla rodziców
Dzieci niechętnie czy szczą zęby często dlatego że są za wygodne a przeważnie czują niechęć do pasty do zębów, która zwykle więcej dostosowana jest do gustu i smaku dorosłych osób.

Spróbujmy więc dla naszych dzieci polską pastę do zębów „POLONUS” — jej łagodny i przyjemny smak odpowiada doskonale naszej młodości. ŻĄDAĆ WSZEDZIE.

Apteka Tiradentes

APTEKARZ — KUNO KLEEMANN

CURITYBA

Praca Tiradentes Nr. 398

TELEFON 1084

Jedyną Aptekę Polską w Kurytybie.

Największy skład artykułów aptecznych i drogerijnych po najniższych cenach

Porady lekarskie dla biednych od godziny 10 do 12

Rodaku!

Przypominamy Ci, że Twym pierwszym a najświętszym obowiązkiem na obczyźnie, jest udzielanie silnego poparcia SWEMU POLSKIEMU PISMU, przez regularne płacenie prenumeraty! Deklamacje, piękne słowa nic nie znaczą, lecz czyny. Czynem zaś jest płacenie prenumeraty. Nie jest to ofiara, lecz święty obowiązek każdego uczciwego Polaka. Kto nie może płacić, winien prosić, a może zrobimy mu tę łaskę, dając na parę miesięcy bezpłatny abonament. Mało jest jednak takich, których nie stać na zapłacenie niskiej stosunkowo prenumeraty rocznej.

Tydzień Polityczny

(RZUT OKA NA POŁOŻENIE ŚWIATA)

Złożenie serca Marszałka Piłsudskiego w kaplicy Ostrobramskiej w Wilnie

Dnia 30 maja przywieziono urnę, zawierającą serce Marszałka Piłsudskiego z Warszawy do Wilna. Następnego dnia urna została złożona w słynnej kaplicy Matki Boskiej Ostrobramskiej. Przy akcie tym byli obecni członkowie rodziny Piłsudskich, przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych miasta Wilna, delegacje urzędnicze i garnizonu oraz różnych instytucji społecznych. Na cmentarzu, na którym spoczywają żołnierze polscy, polegli w czasie bojów o odzyskanie Wilna, zostanie jeszcze w tym roku wystawione mauzoleum, w którym serce Marszałka spocznie ostatecznie obok popiołów Jego Matki.

Prace nad nowym prawem wyborczym

Pułkownik Walery Sławek, prezes B. B. W. R. i prezes ministrów złożył na posiedzeniu frakcji parlamentarnej Bloku szczerogłowego sprawozdanie z prac komisji, której powierzono opracowanie projektu noweli ustawy wyborczej. Posiedzenie Sejmu, które ma przedyskutować i przyjąć nową ustawę, odbędzie się z końcem czerwca, lub w początkach lipca.

Endekomachja

W radzie miejskiej Łodzi przyszło do starcia między radnymi narodowymi demokratami, a radnymi żydowskimi. Siedmiu radnych odniosło rany, a pięciu z nich jest poważnie rannych.

Nowy ambasador francuski

Przybył do Warszawy nowy ambasador francuski, pan Leon Noel i przedstawił panu prezydentowi R. P. profesorowi Ignacemu Mościckiemu swe listy uwierzytelniające.

Kłopoty Francji

Parlament francuski okazał się znów elementem, na który absolutnie nie można rachować i którego nieobliczalne postępowanie jest najlepszym dowodem braku poczucia odpowiedzialności wobec państwa. Parlament, który w kilku dniach obalił dwa gabinety ministerjalne, które wzięły na siebie ciężkie zadanie uwolnienia Francji z bardzo ciężkiego położenia ekonomicznego, dyskredytował się zupełnie i uczynił z reżimu parlamentarnego bardzo śmieszny rzecz. Ledwie p. Buisson zdołał złożyć gabinet, a już znacznie prędzej niż trwały rozmowy celem stworzenia go został obalony i to w dziwny sposób. Izba przyjęła najpierw znaczną większość deklarację rządu, wypowiadając w ten sposób swe zaufanie dla gabinetu Buissona, a gdy przyszło do głosowania specjalnych pełnomocnictw do 31 października gabinet poniósł porażkę dwoma tylko głosami, to znaczy iż więcej jak połowa posłów głosowała przeciw udzieleniu pełnomocnictw. Pan Buisson wraz ze wszystkimi ministrami podał się do dymisji, a prezydent dymisję przyjął. Za przyczynę tego - nieszczęsnego i nieologicznego głosowania można przyjąć rozłam w stronnictwie radykalno-socjalistycznym, którego nawet tak wpływowym w tem stronnictwie człowiekiem, jak p. Heriot nie mógł przewyciężyć. Misję stworzenia nowego gabinetu prezydent Lebrun powierzył panu Lavalowi. Ten zamęt spowodował naturalnie niższe franka, gdyż nie tylko giełda paryska ale i zagraniczne giełdy reagowały na zaszłe wypadki. Po bezowocnych rozmowach z przewodnikami stronnictwa parlamentarnych,

J. CEHA

NA SEJMIK C. Z. P.

O SPRAWACH OŚWIATOWYCH

Niewątpliwie, że dziedzina oświatowa w pośród całego splotu innych poczyniła — w naszym społeczeństwie najlepiej jest zorganizowana i może poszczycić się największymi rezultatami. Towarzystwa oświatowe powstały najwcześniej na naszym terenie, oraz myśli wyliczna społeczników w tym kierunku początkowo poszła.

Przyjaźń czesko-rosyjska

Pakt czesko-rosyjski, który w ostatnich czasach został ukuty, stanowi nowe niebezpieczeństwo dla pokoju światowego. W taki sposób, w wypadku wojny, Rosja będzie miała przygotowaną drogę do wtargnięcia w sam środek Europy. Obecnie czeskie stawy koszar, składy amunicji i rozbudowywanie lotniska dla lotników sowieckich, a w wypadku wojny, wojska sowieckie będą łatwo mogły dostać się do Czechosłowacji lub do Rusi Karpaczej. Fakt ten stanowi poważną groźbę dla państw dunajskich, gdyż oddzielając Rosję od Czechosłowacji Bukowina i Besarabia, licząc zaledwie 82 kilometry szerokości, a armia rumuńska nie mogłaby sama wstrzymać naporu rosyjskiego.

Spisek w Urugwaju i zamach na życie prezydenta

W czasie odwiedzin prezydenta Brazylii, pana Getulio Vargasa w Montevideo, podczas wyścigów, były dyrektor kolei urugwajskich, były poseł do parlamentu i były prezes Stronnictwa Nacjonalistycznego, p. Bernardo Garcia, wystrzelił do pana Gabriela Terry, prezydenta Urugwaju, raniąc go lekko. Pan Getulio Vargas, znajdujący się o parę kroków od rannego, pomimo próśb kadetów brazylijskich, którzy otoczyli go zwartym murem swych ciał, udał się z rannym prezydentem Urugwaju do kliniki, gdzie lekarze pprzedsiewzięli wydobycie kul z rany pana Gabriela Terry. Po operacji, Pan Prezydent Brazylii odprowadził pana Gabriela Terry do jego prywatnego mieszkania. Zbrodniarz ujęty przez brazylijskiego komisarza Serafina Brage, nie stawiał oporu. Pan Gabriel Terry odniósł bardzo lekkie rany, do tego stopnia, że mógł wieczorem tego dnia brać udział w bankiecie, wydanym na cześć rządu urugwajskiego, przez pana Getulio Vargasa. Śledztwo policyjne wykazało, że zostało zawiazane sprzyśszenie, mające na celu dokonanie zamachu stanu, którego hasłem miało być zamordowanie prezydenta Urugwaju.

Wojna abisyńsko-włoska zdaje się być nieuniknioną

W sprawie zatargu Włoch z Abisynją, toczą się wprawdzie układy, ale istnieje mała nadzieja, by rzeczywiście przyszło do uspokojenia umysłów. Włochy gromadzą w Afryce olbrzymie siły i wysyłają ustawicznie materiały wojenne do swych afrykańskich kolonii, a Abisynja również nie próżnuje, przygotowując się do wojny. W ten sposób, lada dzień mogą paść strzały armatnie w Afryce, a nie można przewidzieć, czy i inne państwa nie zostaną wciągnięte w niepożądaną wojnę. W każdym razie, naprężenie jest ogromne i tylko nieodpowiednia pora deszczowa do przeprowadzenia akcji wojennej zdaje się być przeszkodą do rozpoczęcia kroków wojennych.

Sejmik C. Z. P. powinien stanowić słup graniczny na drodze rozwoju Kolonii Polskiej w Brazylii

struających. Trzeba przyznać, że sporo, a może i opuściliśmy jeszcze trochę.

O wszystkim można, dyskutować i poprawiać, ale fakt jest faktem, kawał roboty zrobiono. Jednak nie możemy zamykać oczu na pewne niedomagania i jeszcze prace do przeprowadzenia jak programy szkolne i stworzenie zakładu średniego z prawami państwowymi.

Pomijając mniej ważne sprawy uważamy, że te dwie godne są zastanowienia się i przeprowadzenia.

Programy dopomoga nauczycielstwu do wprowadzenia jednolitego przerabiania materiału szkolnego i pozwolą im zorjentować się w czasie przerobienia tego materiału. Ten to program droga, po której nauczyciel będzie kroczył w swej pracy. Skończy się „odkrycie Ameryki” i chodzenie pomaćku. Nauczyciel będzie widział co ma zrobić, a jego chlebodawcy potrafią wyznaczyć.

Zupełnie słusznie, według zasad demokratyzmu posłaliśmy w pracy oświatowej wszczepić t.j. na ilość, na dostarczenie chociaż minimum wiedzy, ale wszystkim — dziś zaś musimy zwrócić uwagę na stronę naukową i prawną — polityczną.

Polacy tu urodzeni mają te same prawa jak i inne narodowości, ale dotychczas tylko w stosunku wypełniania obowiązków do swego państwa.

Prawda — jesteśmy sami temu winni, gdyż nie żądamy. Przecież państwo ma obowiązki w stosunku do swego obywatela. Czy robimy coś w tym kierunku?

Mało! Jednak jeżeli mamy coś tu robić, dawać oprócz muskułów temu krajowi i nasz mózg — to musimy odpowiednio przygotować się.

Aby jednak kapitału naszej polskiej krwi nie stracić a nadać mu odpowiedni kierunek musimy mieć Polsko-Brazylijskie Gimnazjum.

W zakładzie tym zachowamy wszystko co przynosi nam dumę z polskiego i weźmy wszystko co pożyteczne z brazylijskiego.

Wychowamy tam młodzież naszą na dobrych i pożytecznych obywateli Brazylii, a zarazem świadomych swego pochodzenia członków wielkiego naszego narodu. Są to zaledwie kontury tego gmachu; przed nami długa i mozolna praca. Jednak warto nią zainteresować szerszy ogół, gdyż znawcy stosunków szkolnych twierdzą, że mamy w zakładach średnich w Kurytybie przeszło 200 młodzieży, która mogłaby znaleźć się w murach naszego gimnazjum.

Wydział Oświatowy winien tą sprawą gorąco zająć się i dolożyć starań, aby taka uczelnia powstała.

Posiadamy sieć szkolną, ewidencje nauczycieli, prawie kompletny podręcznikowy, instytucje wydawniczo-handlowe, Kursy Nauczycielskie, pismo nauczycieli in-

sluchaczy zrozumiani. Gdy więc będziecie wysłać waszych wysłańców na Zjazd czy na Sejmiki, to baczcie w pierwszym rzędzie, by byli to ludzie rożni, znający potrzeby rolnictwa i umiający zanieć a rozumnie swą rzecz wyłożyć. Gdy zaś na Zjazd lub na Sejmiki wystalibyście ludzi lubiących szpikować swą mowę łaciną, niby kucharka pieczeń słoniną, to może wam się stać jak niańce, której pewna bardzo delikatna pani ustawicznie mówiła: „Piastunko utrzymaj wilgoć niemowlęciu”! Naturalnie, że niańka nie wiedziała, że powinna utrzymać nos dziecka, które nie mogąc inaczej sprzeciwić się nieposzanowaniu swych praw, głośnym płaczem.

My też za dużo płaczemy, lecz jakoś nie umiemy sobie radzić. Skąd to pochodzi? Odpowiedź jasna. Osadnik winien nauczyć się samoistnie działać. Jeżeli my sami o sobie myśląc nie będziemy, to żadni uczeńcy, żadni złołotusi za nas myśleć nie będą. Prawdą jest że brak nam wyrobionych ludzi. Ale w borze, samotnie, nie wyrobimy się nigdy.

Od tego są Kółka Rolnicze, które wyrabiają ludzi i otwierają oczy na nasze potrzeby. Toteż każdy wysłaniec powinien powiedzieć co się dzieje w jego kółku, gdyż nie jest to prawdą by wszędzie panował zastój. Wiele osad polskich ma się czem pochwalić, lecz ogół nie wie o tem. Trzeba być odkrywcą, by dowiedzieć się że w Muricy jest wspaniały dom T-wa, że w Alfonso Pena istnieje kooperatywa, że sąsiad Gębarowski sprzedaje karpie, że w Marechal Mallet są szkółki drzew owocowych i że pod Morretes polak założył szkółki pomarańczy. O tem wszystkim winniśmy mówić, bo z takiej mowy można się dużo nauczyć.

Dlatego zależy nam, by jak najwięcej rolników było obecnych na Zjeździe i na Sejmiku. Nie należy się posługiwać zawsze tak zwaną „inteligencją”. To nie znaczy, by ona nie mogła być pomocną w organizacji, w sprawach technicznych, ale istotnie sprawy rolnicze tylko rolnik rozumie, przeto pragniemy widzieć jak najwięcej rolników na Zjazdach.

J. Ceha.

TINTURARIA „POLONIA”

Posiada na składzie ubrania nowe i używane, palta i płaszcze wszelkiego rodzaju; kapelusze, koszule i inne drobiazgi sprzedaje po cenach bezkonkurencyjnych.

Pranie i farbowanie ubrań i kapeluszy.

Relojoaria Progresso

216 Praça Tiradentes 246

Obok Ski P. Demeterka

Wszelkie naprawy zegarowe oraz biżuterji wykonuje się z największą punktualnością. Wszelkie naprawy oraz sprzedaż towarów są pod gwarancją firmy. Za złoto i srebro płać się najwyższe ceny, płać się gotówką. Fabryka pierścionków słynnych. Ceny bezkonkurencyjne. Upraszają się uważać na firmę

RELOJOARIA PROGRESSO

Praça Tiradentes nr. 246

LEKARZE

DR. DANTE ROMANÓ

Z praktyką w szpitalach berlińskich

Eks-internista Szpitala Ewangelickiego i Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych, i kobiece. Promienie ultra-fioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i nowotworów, chirurgja pochwy i rozrodczej, jajników, przewodów, pęcherza, nerek, żóładka, płuca, gruczołów, wątroby, i t. d.

Konsultorium: Praça Tiradentes Nr. 554 (nad apteką Minerwa). Rezydencja: Praça Senador Corêa, 4.

Choroby skóry i weneryczne

DR. AURELIANO M. DE MOURA

Ul. 15 de Novembro 64.

Od 3 do 5 po południu.

PROF. STEFANJA MACZEWSKA

OKULTYSTKA (licenciada)

udziela porad, wskazówek i pomocy ludziom co się uważają za „uroczonych”, albo że mają „coś zadanego” lub „założonego”, oraz tym, co mają jakieś głosy, „widziadła”, co słyszą „jakieś głosy”, przeszkadzania i rozkładu urojenia psychopatologiczne i takowym, którym się ani w gospodarce, ani w swych przedsięwzięciach nie wiedzie. Doradza pannom chcącym wyjść za mąż. Przepowiada przyszłość z linii rąk. Daje wskazówki astrologiczne. Traktuje się sprawę naukowo. Przyjmuje w Araukarii pod Kurytybą.

Dr. Rodolpho Warnecke

Klinika lecznicza w ogóle

Ex-internista nadzwyczajny w zakładzie dla położnic przy Fakultecie Medycyń w Rio de Janeiro, Sub-Dyrektor techniczny Protekcji i Pogotowia dla Dzieci w Paranie i Dyrektor Centralnej placówki tego Instytutu przy ul. 15 de Novembro Nr. 41, gdzie udziela porad od 10 do 11 w dni powszednie. (17-a filja Instytutu Moncorro w Rio de Janeiro)

Specjalność: Choroby wewnętrzne, dziecięce i ustroju nerwowego

Konsultorium i rezydencja: Rua Aquidaban nr. 645 od 7 do 10 i od 13 do 17 godziny i w Apteco Avenida przy Avenida Luiz Xavier 14. Uwzględnia wezwania na Placówkę Centralnej Instytutu, rua 15 de Novembro nr. 41 od 10 do 11

Telefon nr. 481

Choroby serca, płuc, żóładka, wnetrzności, wątroby, nerek, umysłowe, suchoty (u dorosłych i dzieci)

Operacje, porody, choroby kobiece weneryczne

DR. ROCHA LOURES

Z praktyką w najpoważniejszych szpitalach w Rio de Janeiro Konsultorium: obok FARMACIA S.T.E.L.L.E.D. Porady od 10-11 do 11-1 i od 3-30 do 5-30 popoł. Rezydencja: Praça Tiradentes, 560. TELEFON 1126.

DR. M. ISAACSON

Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Paradyjskim

Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Dżartemia. Promienie ultra-fioletowe. Konsultorium: rua 15 de Novembro 257 2-gie piętro. Tel. 1163. Rezydencja: Av. João Gualberto 221. Tel. 2-8-3.

Dr. Carlos Heller

z praktyką w szpitalach europejskich

Klinika ogólna Medycyny-Chirurgicznej

Specjalność: Syfilis, choroby skóry włosów. Leczenie starych zaniedbanych ran bez operacji. Dżartemia i promienie ultra-fioletowe. Porady: Praça Tiradentes w APTECE BRASIL od 10-12 i od 4-6. Mieszkanie prywatne: Rua Comendador Arango 970. — Telefon 4-2-4.

DR. CARLOS MOREIRA

Profesor Fakultetu medycznego.

Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła. Konsultorium: Avenida João Pessoa, 68. Nad apteką Avenida od 10-11 i od 3-5 popoł. Rezydencja: — ulica Visconde de Naçar, 860. — Telefon 8-8-8.

DR. ANTONI MACZEWSKI

w Araukarii

leczy choroby dziecięce, wewnętrzne, kobiece, padaczkę (wielką chorobę), robaki kiszkowe.

S. J. TIZZOT

LEKARZ

Klinika ogólna. Choroby kobiece. Konsultorium: Na piętrze Apteki Juvé.

Rezydencja: Rua do Assunguy, 170 — Telefon 1079. Uwzględnia wezwania w nocy.

Dr. Józef Czaki

Choroby kobiet i klinika ogólna

W piątek od 1 do 3. W soboty od 9 do 11 i od 1 do 3.

Apteka Stefeld ul. Com. Araujo.

Pomiedzy najlepszymi markami piwa wyróżnia się znana

TUZIN RS. 14\$000

Oryginalny typ piwa, wyłącznie fabrykowany przez browar „CRUZEIRO”

CURITYBA Telefon 495 i 751.

„Pomba”

Obchód Roczni 3-go Maja na kolonii Piei Aguiá Branca (Esp Santo)

(Dokonie)

W białych furkach amantem przepasany, z piosenką na ustach, jedzą odzian konny. For go posiadacz koni z Riera i Stanisławowa. Mina g wśwedy wy-czuć pewność się ruchu mają swobodnie, na pl przed kościółkiem (będąc obecnie w fazie budowy) głą się obydwu oddziały, zając wyznaczony miejsca.

Stofce wzbilo już wysoko i pełnią światła czynu zachęca. Wybiła wrce godzina dziewcząt. Ze wszech oddziałów kolonii nadsia poczynają bądźto grupkambdzo pojedynczo kolonistyczne ubiory kobiet, biel ko męskich, na twarzach znać agę i zadumę. Wspomnieminionych lat na obczyźnie, ntająca walka o lepsze jutro przyletem. Wszak to już 5 lat! Jakos tak rychlo zleciało.

Niebam rozpna się nabożenstwo, jak staryczaj nasz kaze, zaczyna się modlitwy. Oddziały w karny porządku wprowadzają ichmendantci, za chwilę nauczycillugi szereg dziatwy szkolę wprowadza. Kościółek wypl się po brzegi. Pienia i nitwy wie-dzie starszyna koł, a ponimio, iż brak nam zie duszpasterza, przecież mpro-wizowane nabożenstwooczności dodaje powagi. Podzinie modły ukończone, jest intonują „Boże coś Polskę”, zem wszyscy wysypują się plac przed kościółkiem dla wżenia nieklamanych uczuć sh patrij-ficznych.

Utworzono czwook. Jeden jego bok zajmuje dział pieszych z bronią ugi, drugi wypełnia oddział lach w szyku rozwiniętym. Tri bok dziatwie szkolnej przezoony i publiczności, czwartozostał otwarty. Radosne prarki przy-rwają donośnie i lkie słowa komendy, szereg cłiw bronią, poczem „Prezentujoi” pada lakonicznie. Widaćupienie na twarzach, postawwyścięnięte, w oczach blask. Nuroczystosć przychodzi kierow kolonii p

Wł. Nowiński. Dowódcy obu oddziałów składają raporta, znów słowa komendy i przed wysoki maszt w środku placu wkopany, ustawia się straż honorowa. Pada sygnał. Trębacz wyciąga kilka tonów. To sygnał podniesienia sztandaru bialo-amarantowego, hen wysoko ponad ludzkie głowy, ponad zabudowania. Lekkim wietrzykiem poruszany zwija się i rozwija wesoło na szczycie masztu trzepocąc, widny z daleka. Zapatrzeni w ukochany nasz sztandar narodowy, wszystkim żywiej serca biją. Ostre słowa komendy i znów dźwięk trąbki. Działwa szkolna, a z nią i cała kolonia odpiewuje hymn nasz narodowy. Podniosłość chwili uzupełnia dwukrotna salwa honorowa, jakoby dla zaakcentowania, iż jesteśmy tymi, co sztandar zawsze i wysoko dzierżyć będą i pod jego znakiem zawsze i wszędzie... Dla dobra Rzeczypospolitej. Już dawno przebrzmiały ostatnie słowa mazurka Dąbrowskiego, jeno dalekie echa poważnym poszumem wiatru niesione powtarzają „marsz, marsz Dąbrowski...”

Z kolei świetnie ujęte przemówienie okolicznościowe o znaczeniu trzeciego maja, oraz o konieczności konsolidacji życia na kolonii, wygłosił administrator Kolonii. Na szczycie masztu swawolnym wietrzykiem potrąca dumnie łopotała czerwono-biała chorągiew. Dwaj jak struna wyprężeni w nieruchomej postawie, jak dwa marmurowe posągi, prezentując broń — stała straż. Przemówienie skończone, poczem następuje odczytanie telegramu posła Rzeczypospolitej, ministra dra T. Grabowskiego. Głęboko na dnie serc utkwiły o-żywcze słowa, na duże serca głębokie uczucia miłości Ojczyzny, nieklamane a szczerze. I znów srebrzysty dźwięk trąbki, znów urywane, energiczne słowa komendy i bandera nasza powoli opada ku dołowi. Pierwsza część pięknej tej uroczystości skończona. Niebam przed kierownikiem kolonii i publicznością sprawnie i ochoczozdronały oddziały defilady. Karne szeregi w wzorowym porządku przemaszowały jeden za drugim oddając część.

Złociste słonko, jakgdyby z żalu, że tak rychlo wspaniały przebieg uroczystości zakończono,

wstydlowie, jakby rozżalone, skryło się za fałdy chmur. Lecz nie na długo. Jeszcze jakgdyby nadasane, nieśmiało po chwili ukazywać się poczęło w pełnej swojej krasie i mocy, a już zoba-czyło początek części drugiej. Był to popis dziatwy szkolnej. W dużej sali na scenie pracowicie opracowane piękne widowisko. Z przyjemnością widziało się naszych „milusińskich”, jak z powagą wielką rolę swe odgrywały. I one ważnością chwili przejęte, godnie uzupełniały obraz obchodu, a gdy ukończono występy, staraniem p. Nowińskich, urządzono dla pracowitej dziatwy małe śniadanie, kawa, bułeczki, owoce, słodycze.

Trzecią część obchodu tj. akademję odołożono na popołudnie. Bliżej zamieszkali poszli do domów na posiłek, przybyli z kolonii dalszych wzięli go z sobą. Wszęd widziało się ruch, rwetes, rozweselone twarze. Puls życia wyczuwało się w całej pelf-zi. Wesołe pogwarki, oderwanie się od spraw codziennych. O, bo i kolonia polska w Aguiá Branca nie chce w tyle pozostawać i ona pragnie kroku dotrzymać w wyrażaniu uczuć i złożenia hołdu Ojczyźnie.

Godz. trzecia popołudniu. Sala się wypełniła, na scenę wszedł lekarz kolonii p. J. Wilczyński. Mówi długo i pięknie. Mówi o celach i znaczeniu konstytucji, wyciąga wnioski, mówi o potrzebie współzycia współpracy. Nagrodzony rzęsistemi oklaskami. Drugi odczyt o znaczeniu Konstytucji wygłosił p. J. Ignatowski, wreszcie na zakończenie popołudniowego słuchowiska odczyt p. Wł. Ignatowskiego p. t. „Viribus unitis”, przewodniczącego Stowarzyszenia Młodzieży. Całość obchodu została zamknięta, a sala niebam przekształciła się na salę zabaw. Ochocza muzyka i liczne pary tancerzy i tancerek ochoczozabawiały się do nocy. Wszyscy dnia tego wynieśli miłe i ciepłe uczucie, wszyscy godnie do uczczenia dnia tego się przy-czynili.

Aguiá Branca, dn. 20 maja 1935

Wład. Ignatowski

Dnia 5 i 6 maja r.b. gościł na kolonii Aguiá Branca miły gość w osobie p. pułkownika lotnika Kwiecińskiego, przybyłego na krótko z Rio. W drugim dniu

przyjął p. pułkownik defiladę oddziałów, poczem do zebranych kilka słów zachęty wygłosił. Niebam opuścił naszą kolonię, powracając do Rio, a z tą do Europy.

P. plk. Kwieciński pełni funkcję „attache” wojsk. przy rządzie Czechosłowacji.

W. Ignatowski

Uwaga! Stanisława przy kościele polskim poszukuje używane i niedrogie pianino lub harmonjum.

Łaskawe oferty pod adr. Jan Skalski Dentysta, Rua Aquidabam 1985, Florecki Charutaria Praça Tiradentes 305.

UŻYWANY

oficjalnie w wojsku

ELIXIR „914”

Po kilku dniach zycia tego lekarza zauważyć można:

1.)—Krew czystą, wolną od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
2.)— Zniknięcie przyszców, egzem, wrzodów, śwędzenia, ran jęczących etc.

3.)—Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy
4.)—Zniknięcie objawów syfilisycznych i wszelkich niedomagań spowodowanych przez syfilis.

5.)—Złota i kieszki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914” nie atakuje żołądka i nie zawiera jodu.

Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i chorób syfilisycznych.

ADWOKAT

LUCJAN U. WILKE

Przyjmuje sprawy handlowe, cywilne i kryminalne od godziny 9—11 i od 1—5.

Biuro: Ulica Pedro Ivo N. 789

narożnik Dr. Muricy

KURYTYBA. — Telefon 1745.

Nadzwyczajna okazja!

Sprzedaje się okazynie 80 akrów ziemi, nadającej się pod uprawę kawy, ryżu, bawełny i trzciny cukrowej, na północy Parany. Posiadłość ta mieści się w odległości 9 kilometrów od stacji kolejowej Japary i obok kolonii polskiej. Informacji udziela: Józef Wolański w Red. „Gazety Polskiej” i H. Roberto Micheli, ul. Mar. Floriano Peixoto 1186, tel. 9-5 25-32

HOTEL FONSECA

Z WIDOKIEM NA MORZE

Uzdolniony fachowiec **LEON J. LIPiński** zawiadamia Szan. Kliencie, iż nabył znany **HOTEL FONSECA**, który po kompletnej reformie może bez obawy konkurencji zaspokoić najwybredniejsze wymagania.

20 pokoi zaopatrzonych w wodę bieżącą.

RUA 15 DE NOVENBRO Nr. 56. — PARANAGUÁ.

Fabryka wyrobów tkackich

JULJUSZA HOFFMANNA

Rua Claudino dos Santos, 52 (dawna Rua São Francisco)

Materiały wyrabiane w tej fabryce są jednymi z najmocniejszych i najtrwalszych, ponieważ są zawsze nowe i wyrabiane z największą precyzją. Każdemu gościowi przysługuje prawo obejrzenia fabryki.

KUPIĆ DOBRĄ ARTYKUŁ, JEST TO SAMO, CO KUPIĆ TANIŁ.

26-29

Nowy okres egzaminów

GIMNAZJUM

NOVO ATENEU

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Rodziców, że przyjmuje się kandydatów do składania egzaminów na rok 1935. Także przyjmuje się uczniów i uczennice na wolny 3-ci kurs, który uprawnia do studjów na Uniwersytecie Parańskim. Do tego kursu składanie egzaminów nie jest wymagane. Kursy dzienne i wieczorowe.

Bliższe informacje:

ul. Aquidabam 278
Kurytyba.

PIANISTKA

dyplomowaną przez Akademię Muzyki Parańskiej mistrza A. Melillo udziela lekcji, przygotowuje do Konserwatorium oraz na życzenie w krótkim czasie naucza lekkiej muzyki po niskiej cenie.

Rua Ignacio Lustosa, 776

Polska Játka

“ACOUQUE PAULISTA”

Rua Ermelino de Leão

esquina Candido Lopes

— CURITYBA —

Poleca codziennie świeże mięso w najlepszych gatunkach — Mięso wołowe różnych gatunków, cielęcina i wieprzowina. Smalec, wędliny i inne wyroby mięsne. Ceny konkurencyjne niskie.

Na zamówienia telefoniczne od-syła się do domu.

TELEFON 283.

Rozmawia się w kilku językach: polskim, portugalskim, niemieckim, rosyjskim, litewskim, ukraińskim.

22 33

Zakład Jubilersko-Zegar-mistrzowski

BARUCHA GELLESA

RUA DR. MURICY 636 — Curityba

Wykonuje wszelkie reperacje zegarmistrzowskie i jubilerskie po cenach bezkonkurencyjnych.

Mówi się po polsku.

Dr. Ludwik Wolski

ADWOKAT

UNIAO DA VICTORIA — Parana

NOWOCZEŚNI TEMPLARJUSZE

stręczycielka, ka odda policji. Ale mu to popamięta.

Pomocnik jniół się.

Przyniósł nczęsný dokument, który miał dobrze ukryty.

— Proszę rtać.

Pani Schlut pochwyliła dokument. Powoli przeczytała go, potem drugi, a wresz oddała go pomocnikowi.

— Tak jewardzo kosztowna rzecz, — rzekła, — ale dziwi mię, bo

lekarz o ile jest zewnątrz niby szlachetnym, o tyle w rzeczywistości jest

bardzo podły.

Pomocnik kazał na papier.

— Czy maani dobry schowek na to?

Schluter pociosła się. Przystąpiła do ślany i zdjęła wielki obraz.

— Proszę patrzeć, podkładka da się podnieść, a gdy pan tu scho-

wa, to i dyabellie znajdzie.

— Oby tabyło, — rzekł pomocnik, — zreszta, znaleźliby śludzy do-

ktoró wszystko— za czem tylko szukają; mogą coś o tem powiedzieć.

Pomocnik ożył dokument za okładkę.

— Więc pi podjelaby się pójść do domu doktora?

— Pewnie

— To były złe. Doktor domyslałby się, że ja tu mieszkam, a wtedy

moje życie niebyłoby warte złamanego centa.

Pani Schlut zaśmiała się.

— Mało n pan zna, mogę pana zapewnić, że dobrze załatwię tę spr-

wę. A moja biała siostrzynica, bo ta dziewczyna jest moją krewną, musi

być pomieszczon. Lorenc musi mię popamiętać, i nie będzie mię więcej

nazywał stręczycielką.

Pomocnik trząsnął głową.

— Nie znpani dr. Lorencia. Opowiem pani jak zgubił dwóch mych

przyjaciół.

Słuchała ekawie gospodyni, jak pomocnik opowiadał w jaki sposób

zginął Krause Jordan.

Chwilke sziała pani Schluter bez ruchu.

— Tak, ojest dabelnie przybiegły — rzekła — ale znajdę mimo to

drogi i środki, y z tym nędznikiem rozmówić się, bez narazenia pana.

— Gdzie któr Lorenc poznał siostrzenicę pani?

— Tu, wzydencji — odpowiadała pani Schluter — nie zauważyłam

nic, chociaż by ona ciągle smutna, to też jak płorun spada na mnie

wiadomość, że tak unieszczęśliwił.

— Tak, wbec młodych panien jest doktor Lorenc bardzo szarmancki

— potwierdził omocnik — w N..... chciał poślubić niejaką pannę Kaniecką,

a i teraz starał się poślubić jakąś bogatą damę. Ma bowiem otrzymać szla-

chectwo.

— Do teg nie dojdzie — rzekła gospodyni.

— Czy pan chce temu przeszkodzić?

— Nie dopk daban wodę nosi, póki się ucho nie urwie.

— Pani się myli. Dr. Lorenc ma przyjaciela w ministrze, a jak długo

ekscelencja stoi przy sterze rządów, może się doktor śmiać z całego świata.

— Może!

— To pewne, minister go utrzyma.

— A ten dokument zgubi go.

NOWOCZEŚNI TEMPLARJUSZE

więc troszczyć się o nie przyszłość. Od ostatniej wielkiej sumy otrzymanej od doktora, zostało mu się sporo grosza.

Opuścił zaś dom już w tym dniu, w którym Krause skończył, i to z

brzaskiem dnia, bo obawiał się, by nie zbudzić podejrzenia prześladowcy.

Pomocnik aptekarski szukał więc nowego pomieszkania. Znalazł je

wkrótce, i to w oddalonej części miasta, gdzie jednak mieszkała lepsza pu-

bliczność.

Przebiegły chłopak przypuszczał, że jego prześladowca szukać go bę-

dzie w śródmieściu. Dlatego wynajął pokój u starszej pani, która jak się

dowiedział, żyła zupełnie spokojnie i osamotniona. Powiedziała mu sama, że

nie ma żadnych krewnych, — i że nie ją nie interesuje.

Stara pani zdawała się być zupełnie spokojną osobą. Nazywała się

Schluter, i prócz starej sługi, która zarządzała domem, zdawał się nikt nie

mieszkać w wielkim domu. Ale to było tak pozornie. Przebiegły pomocnik,

który z domu nigdy nie wychodził, ale dlatego też wiele badał, zauważył

duzo rzeczy, które wpadły mu w oko.

Pokój jego zwrócony był na pole, i nieraz prosiła go gospodyni by do

niej na pogawędkę przychodził. I nieraz wśród rozmowy wychodziła gospo-

dyni szybko i to do pokoiów, do których on nigdy nie wstępował.

Naturalnie, że pani nie omieszkala się dowiedzieć, dlaczego młodzieniec

tak bezczynnie w domu siedzi. Ale na to był pomocnik przygotowany. O-

powiadał jej bajeczkę, że żyje w bardzo dobrych stosunkach, a przyjechał

do rezydencji, by wyszukać sobie stanowisko prowizora.

Gdy o tem opowiadał, siedział właśnie na przeciw gospodyni.

— To pan rozumie się nieco na lekarstwach? zapytała szybko.

— No, pewnie — odparł, — to co doktor wie, wiem i ja. Tyle recept

już przygotowałem, a nigdy nie pomyliłem się.

— Tak, tak — rzekła pani Schlutterowa, która nie była tak głupia, —

to mię bardzo obchodzi, no, i wróć do tego jeszcze.

Pomocnik poznał, że jego gospodyni, to przebiegła kobieta, która wy-

korzystywała każdą sposobność, gdzie tylko mogła coś dostać. Natychmiast

więc ułożył sobie plan. Nie zapominał ani na chwilę o tem, że ma doku-

ment, który mu mógł wiele przynieść, bo miał ten tajemniczy papier, który

nosił podpis dr. Lorencia, a nawet i jego pieczętę.

Ale czy mógł jej zawierzyc? Gdyby tę sprawę nie przeprowadził ma-

drze, to zginie jak Krause i Jordan.

Tak przemysliwał dłuższy czas. Ale pieniądze rozchodzily się, i nie

miał już wiele, a jego gospodyni poznała, że on unika publicznego występu.

Czy uważała go za człowieka, który ukrywał się przed prawem, niewiado-

mo, ale dosyć, że podnosiła mu cenę pomieszkania, a gdy się sprzeciwiał,

mówiła zagadkowo o policji, i podkreślała to, że jest kobietą, w domu któ-

rej nikt nie potrzebuje bać się znalezienia, kto ma jakieś powody, by u-

krywać się.

To ostatnie skutkowało, bo pomocnik obawiał się o swe życie.

Tak minęło znowu sporo czasu i właśnie w tym dniu, w którym znikł

parobek z palacu, zauważył pomocnik przybadaniu kasy, że już największy

czas pomyśleć o nowych środkach na życie. W tem zapukał ktoś do drzwi,

i pani Schlyter okazała się.

— Czy pan zajęty?

— Nie — nie.

Korespondencje.

SANTAKATARENCZYCY
DO SZEREGU!

Pracując już lat kilka w Santa Catharinie niejednokrotnie słyszałem utyskiwania, że bądź to czynnik miarodajny, bądź instytucje kierujące naszym życiem zbiorowym tu na obczyźnie, po macoszemu obchodzą się z kolonią polską w Santa Catharinie faworyzując zawsze Parane. Narzekania te może w dużo wypadkach są i słuszne. Ale jeżeli się tej sprawie bliżej przyjrzeć, to musimy przyznać, że w dużej mierze kolonia polska w Santa Catharinie jest sama winna. Przejrzyjmy listy delegatów z poprzednich sejmików — ile tam znajdziemy nazwisk ludzi zamieszkałych w Santa Catharinie — prawie że niema. Towarzystwa polskie w Sta Catharinie dotychczas zwykle przekazywały swoje delegatury osobom obcym, niezwiązanym niczym z życiem tujszej kolonii. Byli to przeważnie instruktorzy objazdowcy lub osoby zamieszkujące stale w Kurytybie. Przyjmowali oni ofiarowywane im delegatury, zjawiali się na sejmiku, głosowali za tą lub tamtą stroną, lecz o potrzebach danej kolonii prawie nigdy nie wspominali. Skutki tego są obecnie widoczne.

Na nadchodzącym IV Sejmiku musi być inaczej, każde Tow. Osł., każde Kółko Rol., każdy oddział Junaka winien wystać swego delegata. Wydatki potężne z wyjazdem IV Sejmiku są nieduże, wynoszą 100\$ albo i mniej. Liczę już z pobytom w Kurytybie. Na tę sumę stać każdą jedną kolonję poważnie myślącą o swej przyszłości.

Nie dajmy o sobie stanowić innym. O swoich sprawach będziemy mówić sami!

A jest tych spraw sporo — Canoinhas chce kooperatywy, Valões myśli o usprawnieniu tamtejszego okręgu, Paraguassú wzdycha do szkoły rolniczej, Massaranduba narzeka na jej stan tamtejszego szkolnictwa itd. itd. Chcąc to wszystko załatwić, trzeba się zjechać i te sprawy omówić.

Ma tu być 30 tys. polaków — ilość delegatów winna to potwierdzić.

Pamiętajmy, że Zjazd Rolników i Sejmik Junacki odbywają się jednego i tego samego dnia. Delegat więc który będzie reprezentował i Kółko Rol. i oddział Junaka będzie musiał jedno z tych zebrań opuścić gdyż trudno mu się zorientować i jednocześnie być w dwóch różnych miejscach. Z tego wszystkiego widzimy, że jest rzeczą konieczną by każde towarzystwo wysłało specjalnego delegata. W szeregu delegatów przybywających na Zjazd Rol., Sejmik Junacki i IV Sejmik C. Z. P. niech nie zabraknie przedstawicieli kolonii polskiej w Sta Catharinie.

Władysław Stabrowski

Tres Barras w czerwcu 1935.

Z Restinga—Imbituva.

Towarzystwo polskie na kolonii Restinga-Imbituva, którego prezesem jest Marcin Staszczak, urządziło dnia 2 czerwca nabożeństwo za zmarłego Marszałka Józefa Piłsudskiego. Koloniści zjechali się w pełnej liczbie przed polską szkołą. Inni znowu zgromadzili się przy kościele. Ze szkoły wyruszył długi szereg wozów w liczbie 26. Na przodzie jechała chorągiew żałobna, za nią chorągiew narodowa i reszta wozów przystrojonych chorągiewkami. W pobliżu Kościoła uszykowano się pochód. Na przodzie szły chorągwie z nimi dzieci polskie i brazylijskie z miejscowej szkoły z chorągiewkami narodowymi. Z kościoła wyszła druga procesja na spotkanie i po powitaniu ruszono do kościoła przy śpiewie „Boże coś Polskę”. W kościele w czasie mszy św. przemówił ks. Kania po polsku i brazylijsku o wielkich zasługach Marszałka.

Dalszy obchód odbył się po mszy św. przed kościołem. Najpierw przemawiał Karol Kasprzak w imieniu Towarzystwa. Następnie treściwy życiorys Piłsudskiego oraz jego wpływ na odrodzenie Polski podał Andrzej Tobinka w języku brazylijskim. Następnie w imieniu Brazylijan przemówił miejscowy profesor p. Frederico Krum. Przemowy oklaskiwano z entuzjazmem. Miejscowy chór kościelny pod kie-

rownictwem p. Marji Domańskiej Staszczak i dzieci szkolne przeplatały przedmowy śpiewami narodowymi. Zakończył zebranie ks. proboszcz podziękowaniem za liczny udział i nawołując do pielęgnowania polskiego języka i polskich tradycji. Z wielkim zadowoleniem rozeszli się koloniści, mówiąc iż kolonia już dawno nie widziała tak pięknego obchodu.

Korespondent.

Treze de Maio
Rio Gr. do Sul

Dnia 20 maja b. r. tow. polskie im. Ks. Józefa Poniatowskiego w 13 de Maio, zaprosiło wszystkie Tow. Polskie z okolicy na żałobną Mszę św. za duszę ś. p. Marszałka Piłsudskiego.

Udział w pochodzie manifestacyjnym i żałobnej mszy św. brały następujące Tow. Oddział Junaka na tutejszym terenie n. 71, z Barrozo (rewizytowało ze Sztandarami) Centenario, Chato Grande Lageado Liso, Pudirola, L. VII Ligeiro, Ligcero L. III, Hortencia, Lageado Andréa, L. VII i III Caporé, oraz mnóstwo ludu z okolicy 13 de Maio.

Tuż przed godz. 10 rano z domu tow. wyruszył pochód z muzyką i sztandarami do Kościoła na żałobną mszę św. wyżej wspomnianą.

Jak na cichą kolonję polską, widzi się Kościół nabyty po brzegi.

Tuż przed stalami Wielkiego Ołtarza, stoi katecheta, a na nim portret Marszałka Piłsudskiego okryty krepą żałoby i chorągiewkami biało-amarantowymi tonący w kwiatkach i świetle świec. Zastępa to i praca naszych Czcigodnych Sióstr Zakonnych, Polek-Patrjotek. Twarze wszystkich poważne, zda się — skamieniałe, oczy zwrócone na podobiznę Marszałka stojącą na trumnie.

Księża rozpoczynają żałobny ceremoniał: Miejscowy Ks. Proboszcz Jan Schmidt — odprawia mszę św. Ks. Tadeusz Wyżykowski, Polak-Patrjota wygłasza wzniosłą przemowę okolicznościową o zm. Marszałku Piłsudskim. Następnie: Ks. Andrzej Małiński wygłasza przemowę w języku brazylijskim, chór prowadzi Siostra Gabriela, w Kościele czuwa Siostra Stanisława.

Kończy się ceremonia w Kościele.

Dziatwę, ze swego Kolegium, Czcigodne Siostry rzucają w tyśiączny tłum, pod chwilowy nadzór ludzi z tow. którą łączy z dziatwą tow. i prowadzi przed Sztandarami p. G. Muszyński — naucz. ze szkoły tow.

Znów spoczywa oko na podobiznie Marszałka niesionej przed sztandarami, za którymi dążą: Księża, Delegaci Tow. p. p. Nauczyciele ze szkół, muzyka gra żałobny marsz, ruszamy z powrotem do tow. dążą w dwu-szeregach słomowani w czwórki z każdej strony, mężczyźni po lewej, niewiasty po prawej stronie. Impozujący widok! Na terenie tow. formuje się pół-kole i tu w gorących słowach przemawia do ludu p. Bol. Węclewski, wszystko uroczyste, poważne, poważni słuchacze, mówca zda się padnie od wybuchu słów, lecz góruje energią i obowiązkiem, jak przystało na weterana z 1905 r.

Powtórnie zabiera głos Ks. T. Wyżykowski, następnie w imieniu p. prezesa miał odczyt p. A. Pietras.

Na tem kończy się żałobna manifestacja na terenie tow. 13 de Maio, ku czci ś. p. Marszałka Piłsudskiego.

Prezes tow. — Józef Kempa

Potrzeba służącej do wszelkich robót w domu dystyngowanego małżeństwa. Pierwszeństwo mają osoby znające się na gotowaniu. Zapłać dobra, stosownie do zdolności. — Zgłaszać się na Av. Iguaçu, Nr. 1830.

- Przyjmuje się

na mieszkanie z utrzymaniem dziewczęta uczęszczające do szkoły.

J. Duszczańska. R. Prudente de Moraes n. 325.

ALFAIATARIA DO POVO

Dominika Kureckiego

zawiadamia klientelę, iż pracuje nadal w fachu krawieckim, przy ulicy Dr. Muricy Nr. 397, wykonując garnitury sukienne, poczwarszy od 120\$000. **ROBOTA GWARANTOWANA.**

Rodaku! Czy życzy sobie mieć drzewka owocowe szczepione z wypróbowanych i zaaklimatyzowanych odmian amerykańskich, europejskich i japońskich, jak: brzoskwinie, grusze, jabłonie, kaki, migdały, marmele, oliwki, śliwy, orzechy włoskie i winorośl szczepioną? To możesz nabyć sobie szczepów od 1 do 3 lat, po cenach umiarkowanych przeszło ze 100 odmian u

Michała Gryczaka

W M. MALLET—PARANA'

ŻĄDAJ INFORMACJI, LISTY CEN I ODMIAN.

24-31

FABRYKA WÓDEK I LIKIERÓW

Roman Bieliński i Ska

Rua Pedro Ivo 426, esquina Barão do Rio Branco
TELEFON 88. Curitiba — Paraná.

POLECA POLSKIE WÓDKI:

Wódka żubrówka Wódka pomarańczówka
Wódka cytrynowka Wódka stołowa
Wódka żołądkówka Wódka imbirówka
Wódka guaco Likier kakaowy
Likier ananasowy Likier malinowy.

Wódki wyrabiane na chemicznie czystym spirytusie, bez przykrego zapachu i szkodliwych olejków eterycznych. Wódki polskie rozlewane są w białe francuskie butelki z piękną etykietą, przeto przystrajają każdy stół biesiadny.

W każdym domu polskim, na każdym weselu, chrzcinach, zaręczynach, czy też innym przyjęciu, powinny być polskie wódki. Kto polskie wódki pije, ten długo i zdrowo żyje. Tuzin butelek wódek, bez różnicy gatunków, łącznie z opakowaniem kosztuje 36\$00, loco stacja Kurytyba.

Biuro główne. COMPANHIA PASTORIL — Praça Ozorio — esquina Rua Cabral. — Telefon 1072. — Curitiba — Paraná.

Słynne MEBLE ZIPPERER z Rio Negrinho

W SWEJ JAKOŚCI I CENIE SĄ NIEZRÓWNAWE

AGENCI:

KWASIŃSKI, EGG & Cia

Rua Monsenhor Celso, 29 — Caixa postal, 13 — Telefon, 8-2-3
Curitiba — Paraná.

FABRYKA OBUWIA

A T A B

MIGUEL S. ATAB

Travessa Oliveira Belle, Nr. 17 — CURITIBA PARANA

Posiada zawsze na składzie ogromny wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego po cenach bezkonkurencyjnych.

Przyjdźcie i przekonajcie się!

Wielki wybór nowych kapeluszy.

— Bo mam z panem o czemś pomówić — co panu będzie przyjemnem.

— Proszę — proszę!

Pani usiadła patrząc bacznie po pokoju.

— Widzi pan, — zaczęła po chwili, — ja miałam powody w tem, by trzymać pana jako lokatora. Młodzian nastawił uszy.

— Potrzebuję mianowicie kogoś, kto by chciał zarobić nie małą sumkę pieniężną, a rozumieć się nieco na medycynie. To nie łatwe, ale pan jest człowiekiem, któremu można zaufać.

Słowo — pieniądze — zrobiło na pomocniku wrażenie.

— Proszę mi powiedzieć — ciągnęła dalej, czy jest środek, któryby zaciemnił umysł?

Pomocnik potrząsnął głową.

— Nie, proszę pani, nie ma na to środka, a gdy kto cierpi na umysł, musi szukać pomocy lekarskiej.

Pani patrzyła w ziemię.

— Myślałam tak, — mówiła cicho, ale to nie idzie o to, ona chce coś innego.

— Kto taki?

— Pani Schluter zaśmiała się.

— To taka sprawa — mówiła — a gdybym nie wiedziała, że można pana zafać, nie opowiadałabym nawet tego. Ale wiem, że i pan ma powód ukrywać się.

Teraz zerwał się.

— Pani uważa mię za przestępcę?

— Nie, jak pan może coś takiego myśleć, odparła, nie wynajęłabym panu wtedy pomieszkania. Ale są i inne rzeczy tak — politycznej natury — co?

Pomocnik stulił ramiona.

— Na moje milczenie może pan liczyć — mówiła gospodyni, jeżeli pan będzie otwarty, to i ja nie jedno panu opowiem. Zaufanie rodzi zaufanie.

Pomocnik powziął postanowienie. Myślał już o tem, by dać swej gospodyni niebezpieczny kokont na przechowanie, by go nie wykryli słudzy ministra, bo chodziło mu przedewszystkiem o ten dokument. Krause opowiadał mu tak wiele o nich. Może ta pani ma jaką skrytkę — zresztą może sama zażądać jakiejś sumy od dr. Lorenc. Na to była dość przebiegłą.

— Pani Schluter, podzielę się z paną tajemnicą. Będzie to w interesie pani zachować ją, może mi pani pomóc nawet w tym wypadku, a nawet i uzyskać znaczną sumę.

Jej oczy zadadły.

— Ciekawe — rzekła, — daję panu sposobność zarobku gdy mi pan coś zrobi, a tymczasem pan mi coś ofiaruje. Tego nie rozumię.

— Zaraz pani zrozumie.

— Proszę mówić, jestem bardzo ciekawą.

— Sprawa całkiem prosta. Mam pewne pismo, które może narazić wielką osobistość w rezydencji na nieprzyjemności. Dokument mogę zaraz zutytować, by dowolną sumę zażądać. Popatrzyła na niego ostro.

— Aha — rozumie — ten wysoki pan wie, że pan ma te papiery, i dlatego pragnąłby pan uczynić bezwładnym.

Pomocnik potwierdził.

Tak jest, pani Schluter, a dodam do tego, że ten pan tylko o tym myśli, by ten papier uzyskać. Człowieka który wiedział o tym dokumencie — kazał zgładzić — naturalnie nie można tego udowodnić, a przypadkiem tylko papieru nie znalazł. Mam ten papier — a niech mi pani pomoże, to będziemy oboje bogaci.

— Czy wymieni mi pan nazwisko tej osoby?

Pomocnik wahał się.

— Przecież jestem przyjaciółką pana.

— Zaufanie za zaufanie — rzekł, — proszę mi powiedzieć tajemnicę zagadkowej osoby, która zamieszkuje te pokoje, a ja powiem nazwisko tego pana.

— Uczynię to. Osoba ta, to pani, która popadła w obłąkanie. Przedtem otrzymała pewne wsparcie od człowieka, który uważał ją za szczęście swego życia. Uczynił to, bo obawiał się, by mu nie zrobiła wstydu, do czego miała wszelkie dane. Ale skoro popadła w obłąd, nie troszczy się o nią, bo niebezpieczna jest nieświadoma swych czynów. — Nie ma teraz pieniędzy, i dlatego prosiłam pana o jakie lekarstwo, bo gdy wyzdrowieje, to ta wysoko położona osoba będzie się bała, by jej przecież wstydu nie zrobiła, i będzie ją musiała wspierać. Tak — ma pan tę tajemnicę.

Pomocnik nie wahał się. Wyrwał z notesu kartkę, rozdarł ją na dwie części, wyjął potem ołówek, napisał nazwisko i zwinął kartkę.

— Co to ma być?

— Zaufanie za zaufanie — odparł pomocnik, — na tym papierze jest nazwisko człowieka, którego kompromituje mój papier, tu ma pani inną karteczkę, proszę napisać imię tego, kto tę biedną oszukał. — Uchwyciła i ona za ołówek, i napisała imię na papierze.

— Tak, teraz zamienimy nasze kartki. Oboje podali je sobie.

Prędko rozwinął pomocnik swoją.

Dr. Lorenc, lekarz przyboczny księcia! — zawołał przerażony.

— Dr. Lorenc, lekarz przyboczny księcia! — zawołała i pani Schluter, nie mniej zdziwiona.

Patrzyli na siebie.

Młody człowiek widział, że może jej ufać.

— On jest w moim ręku, — zawołał żywo, — skoro tylko znajdę kogo, by go tam posłać, to musi znaczną sumę wypłacić.

— O tę osobę znalazł już pan — ja jestem!

Pomocnik potrząsnął głową.

— Proszę tak nie mówić, dr. Lorenc ma bardzo niebezpiecznych pomocników.

— Pewnie, wiem o tem, mówiła to już i biedna panienka, — tak, teraz mówię otwarcie, ma pan moje zaufanie, bo dr. Lorenc dał jej coś takiego, co ją w obłąd wprowadziło.

— Niechaj będzie — powierzę pani wszystko — wszystko.

— Uczynił to dlatego, by biedną dziewczę nie szkodziło mu, — mówiła gospodyni, — naprzód ją znieważył, zabrał jej nie niewinność, a potem ją opuścił, — pewnie to i nie pierwsza ofiara.

— I teraz nie troszczy się o nią?

— Nie — odparła pani Schluter, — byłam raz u niego, — gdy już mieszkał tu w rezydencji, lecz kazał mi sługaczemu wyrzucić, i nazwał mię

SEJMIK I PRACA

Na znak manifestacji „wyścigu pracy”
Przyjdzie na Sejmik wszyscy Rodacy.
Niechże nikogo Was nie brakuje!
Przyjdzie napewno, kto sercem czuje.

Przyjdzie każdy, co Polskę kocha
I za Marszałka choć trochę szłocha.
Jako znak hołdu wszyscy zjeżdżają,
Przez pracę swoją cześć Mu oddają!

Ideologią Jego, wiemy że było:
By serce polaka dla Polski biło.
Ideologią Jego: „Związki żywności”!
Jako znak siły naszej i żywotności!

Przez związki nasze, łączności grono,
Będziem przyjęci na Matki tona.
Przez związki nasze iść do świętości!
Na znak potęgi, na znak karności.

Na fundamencie podniebnych szlaków
Staną Światowy Związek Polaków.
Wielkością sięga w podniebne szczyty!
Polacy, Polską napisz w wity!

A nasz Centralny Związek w Paranie
Zupełnie spełni swoje znanie,
Ody wobec niego my swe spełnimy
I zamiast kłótni się pogodzimy.

Polaków wszystkich tu zamieszkałych,
O swój interes i dobro dbałych,
Centralny Związek przedstawicielem
Naszym obrońcą, nie krzywdzicielem.

Wszyscy co płynię w Was polska krew,
Zgodnie i karnie stańcie na zew,
I udział weźcie w „Sejmiku Pracy”
Niech Was nie brakuje tutaj Rodacy!

Wszyscy co płynię w Was polska krew,
Zgodnie i karnie stańcie na zew,
I udział weźcie w „Sejmiku Pracy”
Niech Was nie brakuje tutaj Rodacy!

ŚW. PIOTR I KOLONISTA

Otwórz bramę Pietrze...
Wpuść mnie do nieba,
Opuszczone ziemie
Spoczynku mi trzeba.

Piotr otworzy bramę złotą,
Pocóż przyszedł tutaj, pocóż!
Kiedyś żył sam dla siebie,
Więc niechcemy cie tu w niebie.

Żył w lasach sam w Paranie,
Nie chodził na zebranie,
Do kościoła nie chodził,
Sam jak „zwierzak” w lesie żył.

Gdzie Centralny Związek,
Gdzie Sejmiki różne,
To nie żyd i karczma,
To nie szklanki próżne.

Tam twój rodacy
Myśla nad twym losem
I wołał ciebie
W pomoc wielkim głosem.

Wołał ciebie miesiąc,
Wołał ciebie lata...
Jako przyjaciela
Wołał, jak brata!

A ty co robiłeś?
Wszelkie towarzystwa
Zdał obchodzić...
I jeszcze — o zgrozo!
Stronników zbierałeś
I pracę pokoleń:
Związki, rojnowałeś!

Śluchaj „spoteczniku”,

Zadaj zawsze i wszędzie najlepszą, najczystszą i najtańszą kawę
„LIBERAL”. Do nabycia we wszystkich sklepach. Zawiadomiasz się
Sz. Rodaków, że kupuje się wosk, miód, skórki z wierzchołków
koński. Płaci się najwyższe ceny.
Rua Marechal Floriano Peixoto Nr. 118 — Telefon 9-5.

CAFE LIBERAL

OMAS PREFERIDO!

FONE: N° 95

UM SO TIPO

UMA SO QUALIDADE

UMA SO ESPECIALIDADE

SABOROSO

AROMATICO

GENUINO

GRANDE TORREFAÇÃO E MOAGEM DO CAFE LIBERAL

H. ROBERTO MICHELIS

CURITIBA - RUA MARECHAL FLORIANO, 1186 - PARANÁ

Główny depozyt kawy „LIBERAL” „Armazem Reque” T. Kubisa
Praca da Ordem 30 i w sklepie spożywczym Gontarskiego — rua Al-
feres Poli, Nr. 1199 — Tel. 6-7-2. 25-6m

Żebyś zmył swe grzechy
Musisz chodzić teraz
Od strzechy do strzechy

I wskazywać wszystkim
Droge prac właściwą
Żeby omijali
Swą „ścieżynę” krzywą.

Niech polak z polakiem
Wspólnie już pracuje,
Niech polak z polakiem
Jednym sercem czuje.

Gdy dokonasz tego przyjaciela drogi,
Przyjdź i wchodź do śniadania
Tu, w niebieskie progi,

Wacław Stębarski.

DÓŁ PIERSI

REUMATYZM

DÓŁ ZĘBÓW

NEWRALGJA

ZACIEPIA, SKŁEGZENIA

DÓŁ USZU

KŁÓCIE

ŚWIEŻE RANY

Sio Helena

AIR FRANCE

CORREIO AEREO

POCZTA POWIETRZNA FRANCUSKA

Przewozi listy, maile przesyłki i pa-sażerów.

Odloty z Kurytyby:
WE CZWARTKI: na południe do
Porto Alegre, Pelotas, Rio Grande,
Montevideo, B. Aires, Chile i Peru.
W PIĄTKI: na północ aż do Natal,
do Europy i do Polski.

PRZEDSTAWICIEL

THEOPHILO G. VIDAL

Rua Barão do Rio Branco nr. 195-209

KURYTYBA

Mówi się po polsku.

Ziemia na sprzedaż

Sprzeda się za cenę przy-
stępną 27 akrów ziemi, 15
do sadzenia i 12 hervalu
z zabudowaniem, w tako-
wej znajduje się dużo pi-
niorów, imbuji i innego
drzewa do opału, woda jest
znakomita, ziemia ta jest
całkowicie ogrodzona i za-
legalizowana, w odległości
od Malletu 4 kilometry.
Blizszych wiadomości u-
dzieli upoważniony pan
ALEKSANDER SOBOCIN-
SKI w Mal. Mallet, Paraná.

Café Gury

PALENIE I MIELENIE KAWY

Fortunato Leite Dias de Paiva

Telefon Nr. 1179 — Adres dla telegramów: „TYBA”.

Rua Commendador Araujo Numer, 107

Curityba Paraná

NIE RÓB DOŚWIADCZEŃ!!!

JEŻELI POTRZEBUJESZ OCZYŚCIĆ KREW

UŻYJ ELIXIR DE NOGUEIRA

Farmaceuty chemika — JOÃO DA SILVA SILVEIRA

Pokonuje SYFILIS we wszystkich postaciach: WYRZUTY, RANY WRODZILE, REUMATYZM, ECZEM.

Zalecany przez najlepszych lekarzy!!!

WIELKI SKLEP POLSKI

DOMAŃSKI & WABERSKI

RUA COMMENDADOR ARAUJO Nr. 106-110

Ma zawsze na składzie makę pszenną, żytnią i kukurydzianą; cukier, ryż, sól, śledzie, sliwki suszone, rodzynki i konserwy owocowe wszelkiego rodzaju. Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki. Posiada trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach. Kupuje produkty rolne, jako to: kukurydzą, fasolę, ziemniaki masło, jajka, drzewo i t. p.

SPRZEDAŻ NA KOLONJE HURTOWA I DETALICZNA

CENY PRZYSTĘPNE. Posiada filję w Arankarji.

Hotel Polski

HOTEL MARTINS

Marcina Jarugi

Curityba ULICA RIACHUELO 114 Paraná

Vis á vis Pałacu Muncypalnego óg placu Dr. Genesio Marques

Telefon, 989 — Caixa postal, 463 — Adres telegraficzny „HOTEMAR”.

Urządzenie pierwszorzędne w modnym żelazo-betonowym pałacyku, z wszelkimi wygodami i higieną

KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA. CENY PRZYSTĘPNE. SALON NA PRÓBY I WZORY.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI

DLA POŁUDNIOWEJ AMERYKI

Kapitał fr. 100.000.000.00

Rezerwa „ 139.000.000.00

Centrala PARYŻ (Rue Halewy 12)

FILJE W BRAZYLII: S. Paulo—Rio de Janeiro—Santos — Curityba

—Porto Alegre—Recife—Rio Grande—Bahia.

AGENCJE: Araraquara, Barretos, Botucatu, Caxias, Espírito Santo

do Pinhal, Jahu Mocóco, Ourinhos, Paranaíba, Ponta Gros-
sa, Ribeirão Preto, Rio Preto, S. Carlos, S. José do Rio Par-
do, S. Manoel.

ARGENTYNA: Buenos Aires — Rosario de S. Fé.

CHILE: Santiago — Valparaíso.

COLOMBIA: Barranquilla — Bogotá.

URUGUAY: Montevideo.

Bank Francusko-Włoski skutkiem ostatnio wydanych przez

Kontrolę Bankową zarządzeń, mo-
że operować zagranicznymi papie-
rami wartościowymi każdego rodza-
ju monet i każdej wysokości, z wyjąt-
kiem jedynie urugwajskich pe-
zów w złocie, gdyż ta moneta podlega jeszcze w Urugwaju pewnym
ograniczeniom. Jest upoważniony do wystawiania czeków lub pole-
ceń płatności listownie i telegraficznie — w każdej wysokości, w każ-
dej monecie i na każdy rynek zagraniczny.

Bank Francusko-Włoski przyjmuje depozyty dyspozycyjne á

vista, z wypowiedzeniem lub na sta-
te, płacąc dobre procenta.Bank prosi swą Szan. Klijentelę o informowanie się o każdej opera-
cji bankowej — adresując zapytania wprost do filji w Kurytybie (Suc-
cursal em Curityba — Rua 15 de Novembro 316), albo pod adresem
jego agencji w Ponta Grossa i Paranaíba.

„CRUZEIRO”

i „SURPRESA”

Jedynie maki które powinny być używane przez

wszystkich, którzy dbają o swe zdrowie

MLYN W JOINVILLE (Caixa postal, 110)

AGENCI W KURYTYBIE:

Lattes & C^{ia}

Caixa postal, 325 Telefon 7-2-2

PRAÇA ZACHARIAS, 5 — CURITYBA

DYPLOMOWANY

LEKARZ DENTYSTA

Jan Skalski

posiadający długoletnią prak-
tykę, wykonuje wszelkie prace
wchodzące w zakres dentysty-
ki, starannie i po najniższych
cenach.

Godziny przyjęć: od 8 do 12

i od 13 do 18

Rua Aquidaban 1985

Róg ul. Brigadeiro Franco

Kurytyba — Paraná

LEKARZ - DENTYSTA

z dypl. Uniwersytetu Paranańskiego

JANINA FURMANIAK

SCHMITDINGER

Wykonuje wszystkie prace
dentystyczne: leczenie zębów,
plombowanie, wyjmowanie bez
ból, wprawianie sztucznych zęb-
ów i szczęk i t. d. Wykona-
nie gwarantowane, ceny przy-
stępne.

KONSULTORJUM: Rua

Treze de Maio

Róg Trajano Reis

w Kurytybie

Przyjmuje od godz. 8-12

i od 1-5 popoł.

Casa de Saude

SÃO FRANCISCO

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA

CURITYBA, ULICA SÃO FRANCISCO, 25

DR. JORGE MEYER FILHO

Na sposób nowoczesny urządzona klinika. Wzorowa czystość i
higiena. Uprzejma obsługa. — Ceny przystępne.
Nowoczesny aparat Roentgena. — Sztuczne ultra-fioleto-
we promienie słoneczne. — Zystoskopia i t. d.Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy
porodach, stosowanie sztucznego pneumothorax
w cierpieniach płuc.

Godziny przyjęć: od 10 do 11,30 i od 4 do 6 wiecz.

1 ANO LUM

101 RUA RIACHUELO 101

Fingers

com

BAYER

MALA REAL INGLEZA

Sprzedaje się szczytki 3-iej klasy do Europy, jak: do POLSKI, ŁO-
TWY, IRLANDJI, CZECHOSŁOWACJI, JUGOSŁAWJI, AUSTRII,
RUMUNJI, BESARABIJ etc.

DATY ODJAZDU OKRĘTÓW

ZE SANTOS

DO MONTEVIDEO I BUENOS AIRES

ARLANZA 4 czerwca

H. CHIEFTAIN 11 czerwca

ASTURIAS 15 czerwca

H. PRINCESS 25 czerwca

ALMANZORA 2 lipca

H. BRIGADE 9 lipca

H. PATRIOT 23 lipca

ZE SANTOS DO EUROPY

ARLANZA 15 czerwca

H. MONARCH 17 czerwca

ASTURIAS 24 czerwca

H. CHIEFTAIN 1 lipca

ALMANZORA 13 lipca

H. PRINCESS 15 lipca

H. BRIGADE 20 lipca

ARLANZA 10 sierpnia

H. PATRIOT 12 sierpnia

ALCANTARA 19 sierpnia

H. MONARCH 26 sierpnia

CIA. MARTE

Rua 15 de Novembro 257-261 — Kurytyba.

CAIXA POSTAL, 220 — TELEFON 451.

Polsko-francuskie linie okrętowe

CHARGEURS REUNIS

I SUD ATLANTIQUE

Wszyscy Polacy powinni jeździć tylko naszymi okrętami

które są najlepsze pod każdym względem

Informacji bez-

płatnych w języ-

ku polskim i por-

tugalskim udziela

jedyny przedsta-

wiciel na Parana

THEOPHILO G. VIDAL

Rua Barão do Rio Branco, 195-209 — CURITYBA.

OBUWIE

dla mężczyzn i chłopców

Trwa w dalszym ciągu fantazyjna wyprzedaż końcowa po cenach FABRYCZNYCH.

Artykuł SOLIDNY I GWARANTOWANY

Tylko w DEPOZYCIE

Chapelaria Venus

Rua Quinze, esq. Dr. Muricy

Jak kolonia Muricy obchodziła pamięć śmierci Marszałka Piłsudskiego?

Tak się złożyło że przybył z Kurytyby do Muricy p. Józef Krukowski i przyniósł nam smutną wiadomość o śmierci Marszałka. Natychmiast ks. Prob. Stan. Trzebiatowski zawiadomił dzieci szkolne, który w serdecznych słowach przedstawił ogromną stratę największego człowieka Polski i kazał im zmówić pacierz za jego duszę.

W środę nasz ks. Prob. złożył kondolencję w konsulacie w Kurytybie w imieniu całej kolonii Muricy a sobotę, dn. 7-go brało udział kilka osób z kolonii w nabożeństwie żałobnym w Kurytybie.

W niedzielę nasz ks. Prob. w gorących słowach wspominał na ambonie o śmierci Marszałka i Budowniczego Polski Józefa Piłsudskiego nakazując się modlić za niego i odłożyć wszelkie uroczystości w przeciągu miesiąca.

Dnia 2-go przybył na kolonię p. inż. Adamski i po sumie miał długą przemowę o działaniu Marszałka i znaczeniu jego dzieła dla Polski w domu Towarzystwa św. Józefa. Choć po sumie dużo ludzi się rozeszło to jednak sala była pełna i wszyscy słuchali z widocznym zainteresowaniem, patrząc ciągle w podobnie Marszałka, ustawioną na środku sceny. Po przemowie wszyscy obecni podpisali deklarację współczucia z Ojczyzną z powodu straty tak wielkiego męża.

Dnia 12-go czerwca odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy Marszałka, w którym to nabożeństwie brała udział prawie cała kolonia. Liczne osoby przystąpiły do stołu Pańskiego ofiarując Kom. Św. za jego duszę.

Z Londry

Niniejszem zawiadamiam zainteresowanych robotami ziemnymi w okolicach Londry, że Kompania przestała wydawać „passe” t. j. wolne przejazdy z Ourinhos i Cambará do Londry. Zapotrzebowanie w Kompanii na robotników zmniejsza się. Jest jeszcze dużo robót prywatnych, głównie przy rąbaniu lasu, ale kaźden jadący musi sam opłacić bilet.

Franciszka Szańkowska

Zawody strzeleckie Junaka

Dnia 3 czerwc. b. o g. 13-tej (1-sza po południu) odbęda się zawody strzeleckie na Junakiem boisku imienia kapitana pilota Stanisława Skarżyńskiego.

Program zawodów.

1. Zawody dla sekcji strzeleckiej kobiecej.

Warunki strzelania: postawiając z oparciem, tarcza dziesięciopięciokrotna na odległości 50 metrów, strzały próbne 2 następnie 5 ocenionych, najniższy ogólny wynik bramy pod uwagę przy klasyfikacji do nagród — 42 punktów. Nagrody — żetony

Z Ostatniej chwili

(Dok. z 1-ej str.)

stoi garnizonem w Livorno i ma wkrótce być również przewieziony nad abisyńską granicę.

Po długich pertraktacjach udało się panu Laval sformułować nowy gabinet. Parlament uchwalił 233 głosami przeciw 15 żądane pełnomocnictwo dla rządu.

Dn. 8 przybył do Moskwy p. Benesz czesko-słowacki minister Spraw Zagranicznych.

Rząd Polski ma wydać jeszcze w tej jesieni kompletny zbiór pism Marszałka Piłsudskiego. Nakład będzie wynosić 500,000 egzemplarzy tak by dzieła Marszałka mogły być poznane przez najszerszy ogół polski.

„Boniec Warszawski” donosi o zamiarze rządu mianowania generała Sosnkowskiego ministrem wojny.

Z Moskwy i Leningradu wydano około 508 osób, należących dawniej do tak zwanej klasy średniej i rozkazano im w przeciągu 48 godzin opuścić te miasta. Wygnańcy mogą zamieszkać w miastach leżących o 1000 mil oddaleni od Moskwy lub Leningradu.

W Grecji ma być przeprowadzony plebiscyt za lub przeciw wprowadzeniu napowrót rządów monarchistycznych.

Funt sterling był znowu notowany na giełdzie po 92 milrejsów.

Dn. 17 w Rio de Janeiro rozpoczął się przed sądem przysięgłych proces byłego komisarza Biassa Pimentela, oskarżonego o zamordowanie w r. 1933 adwokata Ernaniego Deschamps Cavalcantiego, syna generała Constantia Dechamps Cavalcantiego.

W Minas w Belo Horizonte grupa integralistów atakowała dom alliansistów, w chwili gdy odbywało się uroczyste otwarcie tego domu. Integraliści, jadąc samochodem, oddali kilka strzałów do siedziby Aliancji Libertadora, przyczem jedna z kul przedziurawiła marynarkę p. Josego Villi, prezesa Aliancji miejscowej.

W czasie konferencji w Londynie, Anglia przysłała Niemcom prawo utrzymania floty wojennej, której pojemność miałyby osiągnąć 35 procent pojemności angielskiej wojennej marynarki.

General Rabello bawił w Minas i Rio de Janeiro. Celem jego podróży były przedświepne rozprawy.

Zawiadomienie

Niniejszem podajemy do wiadomości pp. Kupców i wogóle, iż były agent ogłoszeniowy Gazety Polskiej, p. Jerzy Z. Kachel oddawna nie ma nic wspólnego z naszym wydawnictwem i za jakiegokolwiek transakcję, ewentualnie poczynione przez tego pana w imieniu Gazety Polskiej, Administracja tejże nie przyjmuje odpowiedzialności.

DENTYŚCI

KLINIKA DENTYSTYCZNA Jacka Dromlewicza

Wprawia zęby sztuczne z podniebieniem i bez, w złocie i kruszcu. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Robota pierwszorzędna. Ceny przystępne. RUAMONSENOR CELSO 148 (1pię) (Daw. 1-o de Março) CURITYBA

Klinika dentystyczna SEBASTIÃO LIMA

WYJAMOWANIE ZĘBÓW 55000 Zabieg bezbolesny Pracę Tludentes 469.

DENTYSTA

Dr. J. Campelli Filho

DYPLOMOWANY PRZEZ PARANSI FAKULTET MEDYCYN

KONSULTORJUM: Rua Emiliano Pernetta, 97

(dawniejsza Aquidabam, naprzeciwko Szkoły Normalnej).

Porady od 9-11 i od 1-6.

CENY UNIAKOWANE.

nowy, do rozpoczęcia budowy olbrzymiej drogi łączącej Stan Minas z Para. General Rabello mniema, że doprowadzi ten gigantyczny zamiar do skutku.

Dziennik „Jornal do Commercio” obrachowuje, że przyjęcie misji ekonomicznej brazylijskiej kosztuje skarb państwa dziennie 13 kontów.

Kwestia sprzedaży mleka ma być rozstrzygnięta w ten sposób, że mleczarze muszą poddawać swe mleko fiskalizacji przez Departament Zdrowia i Hygieny, zanim będą mogli obsługiwać swą klientelę.

Krają znów wieści, że pudełko zapalek ma kosztować 300 rs.

Dn. 13-go w Reinsdorfie koło Wittenberga wyleciała w powietrze fabryka środków wybuchowych. Wydobyto z pod gruzów 70-ciu zabitych i 73 ciężko rannych. Zapewno przy dalszym porządkowaniu gruzów liczba ta zwiększy się znacznie.

Polska prasa donosi, że rząd zamierza wydać jeszcze w tym roku pół miljarda złotych na roboty publicznej użyteczności.

Naczelnym dowódcą czerwonej armii generał Woroszyłow, odwiedził bawięcego w Leningradzie, czeskiego ministra Spraw Zagranicznych, a następnie po godzinnej konferencji zaprosił go na bankiet, w którym brało udział wielu oficerów czerwonej armii i marynarki.

Stosownie do umowy dnia 14-go został wstrzymany ogień na froncie wojennym w Chaco, przy obopólnej radości tak boliwijskich jak paragwajskich żołnierzy.

Prezydent R. P. profesor Ignacy Mościcki przyjął na specjalnej audjencji pełnomocnego ministra Brazylii, pana Barrosa de Pimentel, który mu wręczył wielką wstęgę orderu Krzyża Południowego. Również został odznaczony tym samym orderem marszałek Senatu p. Władysław Raczkiewicz.

Jak donosi korespondent dziennika „Le Petit Parisien” została w Bukareszcie wykryta organizacja szpiegowska na rzecz Węgier. Na czele organizacji szpiegowskiej stał inżynier węgierskiej armii i rumuński porucznik Antonesco. Ostatni został uwieczniony z powodu donosu jego kochanki, którą porzucił. Uwieczniono 12 osób z tej organizacji. Celem szpiegów było otrzymanie danych o rozkładzie uzbrojenia i dyslokacji armii rumuńskiej na wypadek wojny. Otrzymane przez szpiegów wiadomości były dotychczas drugorzędnej natury z powodu łatwości przeprowadzenia zmian w dyspozycjach.

Włoska „Gazetta Ufficiale” ogłosiła dekret stwarzający wyższą komendę morską w Wschodniej Afryce, z siedzibą w Massouach.

wyplłynął z Neapolu parowiec

„A BRANDINA”

Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pastylek gumowych pomadek i t. d.

Cukierki malinowe, kokosowe, migdłowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gumowe. Oprócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Upraszają Szanownych Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki

„A BRANDINA”

Specjalność fabryki:

Jaja cukrowe

BRACIA SOBANIA

Rua Nunes Machado, 300-304

Curityba - Telefon, 1423 - Paraná.

ski „Argentina” mający na swym pokładzie 123 robotników wyspecjalizowanych. Równocześnie odpłynął drugi parowiec „Manni” wiozący ciężki materiał wojenny.

Największy parowiec na świecie „Normandia” który rozpoczął

swą drugą podróż do Nowego

Jorku podniósł kotwicę w Hav-

rze dn. 15 o godzinie 19 min. 5.

Obrzymi statek był po wtóry

przedmiotem podziwu tłumów.

Na pokładzie „Normandji” od-

jechało do Ameryki 550 osób.

Komisja parlamentarna której

powierzono ułożenie nowej tabeli

plac urzędników, zebrała się w

poniedziałek, na sekretne posie-

dzenie pod przewodnictwem mi-

nistra Finansów.

Sanguel Sanguel Sanguel

SANGUENOL

(Formuła niemiecka)

Jedyny środek, który po 20-dniowym

używaniu go, zabezpieczy i uchroni

każdego od suchoty. Oddziaływa na-

stępująco:

1) Ogólne spótpogawanie sił i natych-

miastowy powrót apetytu.

2) Usuwa zupełnie ból głowy, bez-

senność i nerwowość.

3) Zwalcza radykalnie przynębie-

nie nerwowe i podnieca chęć do życia.

4) Powiększa ciężar ciała aż do 3 kg.

5) Odświeża całkowicie osłabiony i

zagrożony suchotami organizm.

6) Daje największą odporność przy

pracy fizycznej i zwiększa ciążka krwi.

Choroby raka można uniknąć, po-

nielważ jest to zgrupowanie potażu w

pełnej części ciała.

Kalcjum rozpuszcza potaż. Sanguen-

ol zawiera kalcjum i dzięki temu

można uniknąć raka.

Sanguenol jest to wynalazek epo-

kowy.

Przytoczone powyżej szczegóły są

opinią wydaną przez lekarza Dr. Ma-

nuela Soares de Castro.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

swą drugą podróż do Nowego

Jorku podniósł kotwicę w Hav-

rze dn. 15 o godzinie 19 min. 5.

Obrzymi statek był po wtóry

przedmiotem podziwu tłumów.

Na pokładzie „Normandji” od-

jechało do Ameryki 550 osób.

Komisja parlamentarna której

powierzono ułożenie nowej tabeli

plac urzędników, zebrała się w

poniedziałek, na sekretne posie-

dzenie pod przewodnictwem mi-

nistra Finansów.

Sanguel Sanguel Sanguel

SANGUENOL

(Formuła niemiecka)

Jedyny środek, który po 20-dniowym

używaniu go, zabezpieczy i uchroni

każdego od suchoty. Oddziaływa na-

stępująco:

1) Ogólne spótpogawanie sił i natych-

miastowy powrót apetytu.

2) Usuwa zupełnie ból głowy, bez-

senność i nerwowość.

3) Zwalcza radykalnie przynębie-

nie nerwowe i podnieca chęć do życia.

4) Powiększa ciężar ciała aż do 3 kg.

5) Odświeża całkowicie osłabiony i

zagrożony suchotami organizm.

6) Daje największą odporność przy

pracy fizycznej i zwiększa ciążka krwi.

Choroby raka można uniknąć, po-

nielważ jest to zgrupowanie potażu w

pełnej części ciała.

Kalcjum rozpuszcza potaż. Sanguen-

ol zawiera kalcjum i dzięki temu

można uniknąć raka.

Sanguenol jest to wynalazek epo-

kowy.

Przytoczone powyżej szczegóły są

opinią wydaną przez lekarza Dr. Ma-

nuela Soares de Castro.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.

Do nabycia w całej Brazylii.